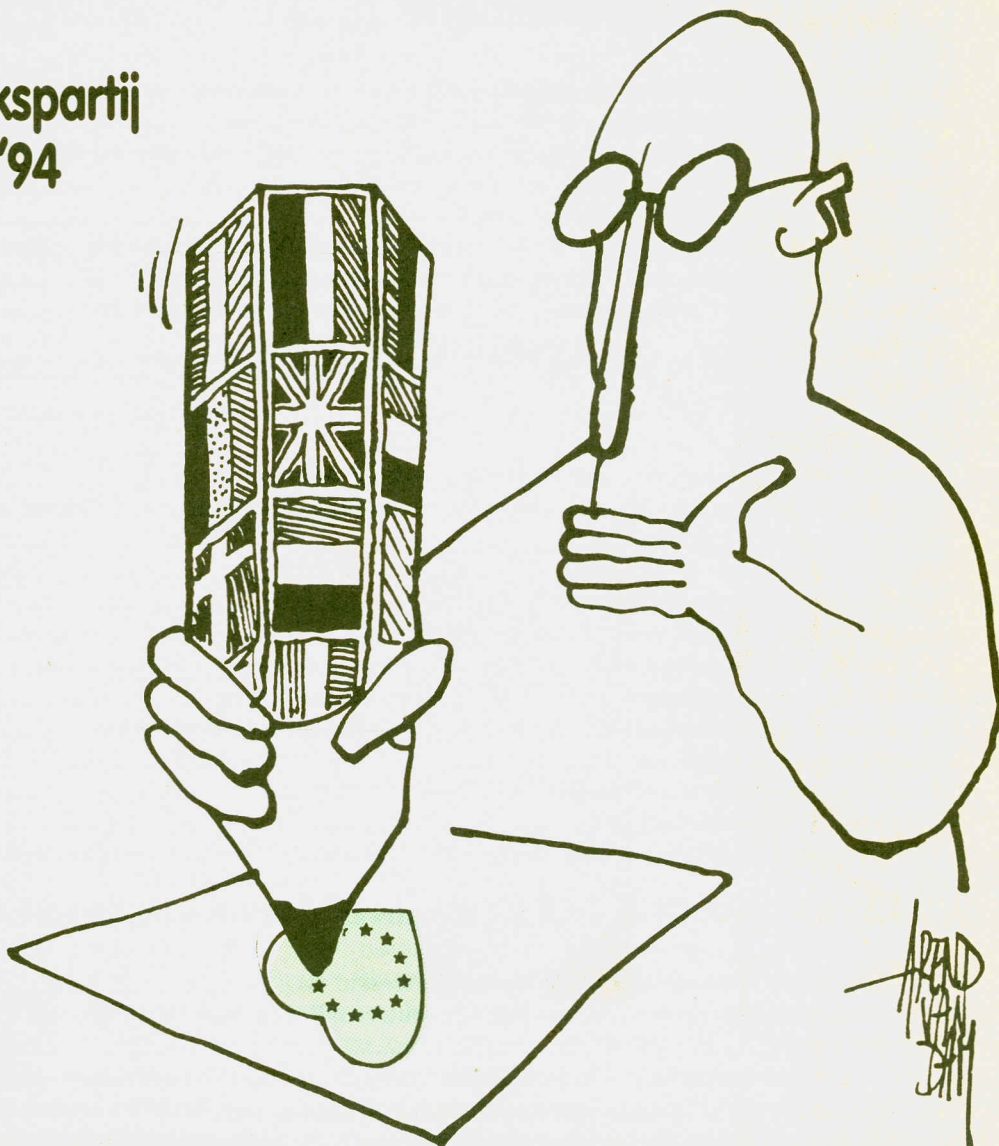

In het hart van de Europese samenleving

CDA-Europese Volkspartij
Actieprogram '89/'94

CDA

Vastgesteld tijdens het congres van de Europese Volkspartij

te Luxemburg op 7 en 8 november 1988

Inhoudsopgave

I WIJ VERSTERKEN DE DEMOCRATIE IN DE EG EN RICHTEN DE EUROPESE UNIE OP	3
Wij realiseren de Europese Unie	3
Wij willen meer democratie in de EG	4
II WIJ MAKEN VAN EUROPA EEN MODERNE, PRODUCTIEVE EN MENSELIJKE SOCIAAL-ECONOMISCHE RUIMTE	6
Met de Interne Markt stellen wij de economische en sociale toekomst veilig	6
Door de Europese Sociale Ruimte vullen wij de Interne Markt aan	7
Wij scheppen nieuwe banen en een soepel werkgelegenheids- en gezinsvriendelijk klimaat	8
Wij ontwikkelen een gemeenschappelijk transportbeleid	10
Wij bevorderen initiatieven van het MKB/KMO	11
Wij streven naar een landbouwbeleid dat de toekomst van het landbouwbedrijf veilig stelt	12
Wij streven naar een op de toekomst gericht en milieuvriendelijk visserijbeleid	13
Wij verwezenlijken de Europese Gemeenschap voor Research en Technologie	14
III WIJ MAKEN EEN MENSELIJKE SAMENLEVING IN EEN EUROPA VAN DE BURGER	15
Wij beschermen de natuur en waarborgen een leefbaar milieu	15
Wij stellen wetenschappelijke en technische vooruitgang in dienst van de mens, met inachtneming van de ethische en juridische principes	16
Wij bevorderen cultuur en vorming	17
Wij willen een gezins- en kindvriendelijk Europa	18
Wij bieden nieuwe mogelijkheden voor vrouwen	20
Wij bieden de jeugd nieuwe kansen voor de toekomst	21
Wij willen een eervolle plaats voor de ouderen in onze samenleving	22
Wij verbeteren de leefomstandigheden van onze minder valide medeburgers	22
Wij bestrijden de armoede	22
Wij eisen gemeenschappelijke maatregelen tegen AIDS	22
Wij bestrijden het drugsmisbruik	23
Wij ontwikkelen een gemeenschappelijke juridische ruimte en beschermen de interne veiligheid	23
IV WIJ VERSTERKEN DE VEILIGHEID IN EUROPA EN DE VREDE IN DE WERELD	24
Wij verdiepen het „partnership” in de Westelijke wereld	24
Wij bevorderen de samenwerking en het vertrouwensklimaat met de staten van Centraal-, Oost-, en Zuidoost-Europa	26
Wij ontwikkelen de buitenlandse betrekkingen van de EG en haar bemiddelende rol in de wereld	27
Wij strijden voor een rechtvaardig evenwicht van belangen met de Derde Wereldlanden	28
Wij zetten ons in voor een Europees asielrecht en een gemeenschappelijk vluchtelingenbeleid	30
Wij verdedigen de mensenrechten en de democratie over de hele wereld	31

(foto's ANP)

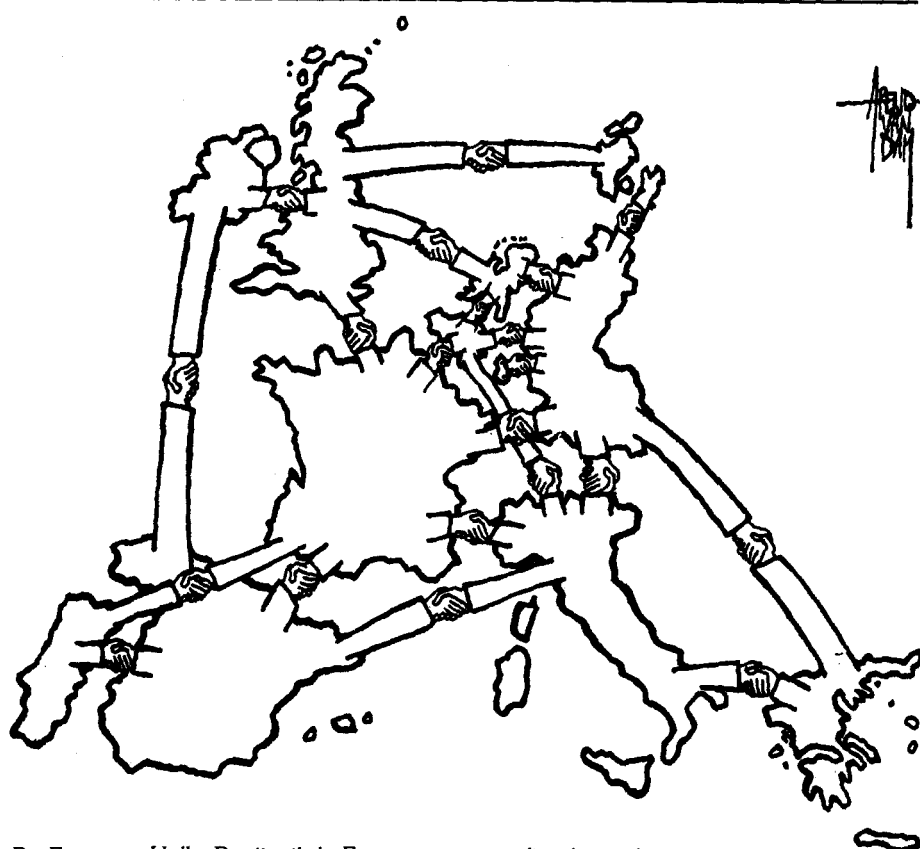
I WIJ VERSTERKEN DE DEMOCRATIE IN DE EG EN RICHTEN DE EUROPESE UNIE OP

101. Het beleid van de Europese Volkspartij is gebaseerd op een christelijk mensbeeld en de verantwoordelijkheid van de mens tegenover God. Met respect voor de Schepping, die aan ons in bewaring gegeven is, zijn wij verplicht deze Schepping voor de komende generaties te behouden. Wij, christen-democraten, stellen ons tot taak op deze ethische grondslag onze samenleving in Europa te ontwikkelen in vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit.

102. Wij zijn ervan overtuigd dat voor de ontwikkeling van de Europese samenleving deze visie en principes van groot belang en (noodzakelijk) zijn. De organisatie en uitbouw van de EG dragen in grote mate het stempel van christen-democratische principes en politici.

103. Voor ons christen-democraten in de Europese Volkspartij is Europa meer dan een geografisch begrip. In onze ogen is het een gemeenschap van politieke, intellectuele en culturele waarden. Samen voelen we ons verantwoordelijk voor de menselijke waardigheid en de bescherming van het leven vanaf de bevruchting tot de natuurlijke dood. Wij zetten ons ervoor in dat een ieder zich vrij ontplooiën kan met gevoel van verantwoordelijkheid voor de medemens. De fundamentele waarden van vrijheid, solidariteit en gerechtigheid - maatstaven van een christen-democratisch beleid - zijn gemeenschappelijk gedachtengoed, voortvloeiend uit de geestelijke ontwikkeling van Europa. Wij beschouwen de Europese gemeenschap in haar huidige vorm als basis voor het Europa van morgen. Dit Europa zal gestalte krijgen indien alle volkeren de mogelijkheid hebben zich in vrije zelfbeschikking te uiten.

104. De EG staat borg voor vrijheid en een pluralistische democratie. Zij is een levende en zich voortdurend ontwikkelende realiteit die vooruitgang in vrijheid en rechtvaardigheid verzekert. Ze toont aan dat door zelfbeschikking, vrij ver-

De Europese Volkspartij wil de Europese eenwording bevorderen en voltooiën.

keer en wederzijds vertrouwen grenzen overwonnen kunnen worden en duurzame vrede kan ontstaan.

Wij realiseren de Europese Unie

105. De Europese Volkspartij beschouwt het als haar historische opdracht de Europese eenwording te bevorderen en te voltooiën. Slechts een verenigd Europa kan een toekomst van vrijheid, veiligheid en solidariteit waarborgen. Daarom blijft de verdere uitbouw van de EG tot een politieke unie het voornaamste streven voor ons beleid in de toekomst; dit houdt zowel een sociaal verantwoorde economische en monetaire unie in als een veiligheidsunie.

106. We zetten ons in voor een rechtvaardige politieke Europese orde, die ten dienste staat van het welzijn van iedere burger, in het bijzonder die van de sociaal zwakkeren. Zij moet de mens een leven in vrijheid, veiligheid en welvaart bieden; zij moet zijn culturele ontwikkeling als onvervreemdbaar persoonlijk recht erkennen, aan vrije maatschappelijke verbanden ruimte bieden tot ontwikkeling, zorgvuldig met natuur en milieu omgaan en zich van haar verantwoordelijkheid in de wereld bewust zijn. De samenwerking en eenheid van Europa moet op deze principes berusten om de vrijheid en rechten van haar burgers te kunnen garanderen. De parlementaire democratie moet ook vrouwen de kans bieden in haar organen

evenredig vertegenwoordigd te zijn om aan deze doelstellingen te kunnen bijdragen.

107. Wij willen een Europa dat op alle niveaus de eenwording ervaart. De politieke eenwording moet ondersteund worden door alle geledingen van de bevolking en ook door die maatschappelijke groepen en verbanden waarvan we de Europese samenwerking willen bevorderen. We denken daarbij aan economische organisaties, universiteiten, instituten voor wetenschappelijk onderzoek, vakbonden, milieuverenigingen, vrouwen-, bejaarden- en jeugdverenigingen, organisaties voor ontwikkelingshulp, consumentenorganisaties, culturele verenigingen en de media, alsmede aan alle andere verenigingen die een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen. Slechts wanneer de Europese eenwording maatschappelijk gedragen wordt door alle burgers en hun organisaties, heeft ze levensvatbaarheid. Ook de Europese democratie heeft die verscheidenheid van in de samenleving verankerde organisaties nodig. Een dergelijke pluralistische maatschappij biedt ruimte aan de veelzijdige ontwikkeling van verantwoordingsbewuste mensen.

108. Europa mag geen centralistisch bestuurde staat worden. De spreiding van politieke verantwoordelijkheid over de lokale, regionale, nationale en gemeenschappelijke Europese organen is een voorwaarde voor de democratische en rechtvaardige samenleving die we nastreven. Dit stemt overeen met het subsidiariteitsprincipe. Dit principe, volgens welke een hogere overheid nooit taken mag overnemen die door een lagere overheid vervuld kunnen worden, moet vastgelegd worden in de verdragen van de Europese Gemeenschap. De verantwoordelijkheid moet steeds toebedeeld worden aan dat niveau waar ze het meest efficiënt en het dichtst bij de burgers kan worden uitgeoefend in dienst van de gerechtigheid, de solidariteit en het rentmeesterschap. Een niet-bureaucratisch bestuur dat dichtbij de burgers staat, vereist dat de bevoegdheden van de deelstaten en

regio's gehandhaafd worden. Alleen taken die door de nationale regeringen afzonderlijk niet kunnen worden vervuld, moeten overgedragen worden aan gemeenschapsorganen. In deze opzet behouden de nationale, regionale en lokale besturen hun betekenis en specifieke functie; de typisch nationale, regionale en lokale bevoegdheden en de daaruit volgende verschillen, moeten gewaarborgd worden. In dit verband moeten de EG en de lidstaten de rechten van minderheden nadrukkelijk beschermen.

109. Wij hebben behoefte aan een sterk en coherent Europa daar dit de enige mogelijkheid voor ons is om in deze wereld een plaats in te nemen. Slechts een Europa dat met één stem spreekt, heeft voldoende gewicht om haar politieke en economische belangen in de internationale politiek te doen gelden. Slechts een Europa dat samensmelt tot een interne markt, tot een sociale-, en economische Gemeenschap alsook tot een technologische Gemeenschap kan succesvol zijn op de wereldmarkt, en onze welvaart verhogen. Slechts een verenigd Europa kan de Derde Wereld daadwerkelijk bijstaan om haar schuldenlast te helpen dragen en te komen tot sociale rechtvaardigheid. Slechts een verenigd Europa kan zijn verplichtingen inzake vrede en veiligheid nakomen en een gelijkwaardige partner van de Verenigde Staten zijn. Slechts gemeenschappelijk kan het vrije Europa in dialoog met de Oost- en Midden-Europese volkeren de ontspanning bevorderen en bijdragen tot het slechten van de scheiding in Europa.

110. Onze volkeren willen in de EG niet minder democratie dan in hun eigen land. Daarom kiezen de Europese burgers voor de derde keer bij vrije, geheime, rechtstreekse verkiezingen een Europees Parlement, dat zich moet ontwikkelen tot een orgaan, dat volledig meewerkt aan de wetgeving bij de behandeling van de belangrijke Europese vraagstukken van vandaag en morgen. Daarmee oefenen de burgers een Europees burgerrecht uit; door hun stem uit te brengen benutten zij de kans om het

Europees Parlement tot centrale kracht van het eenwordingsproces te maken en daardoor de toekomstige evolutie van Europa te beïnvloeden.

Wij willen meer democratie in de EG

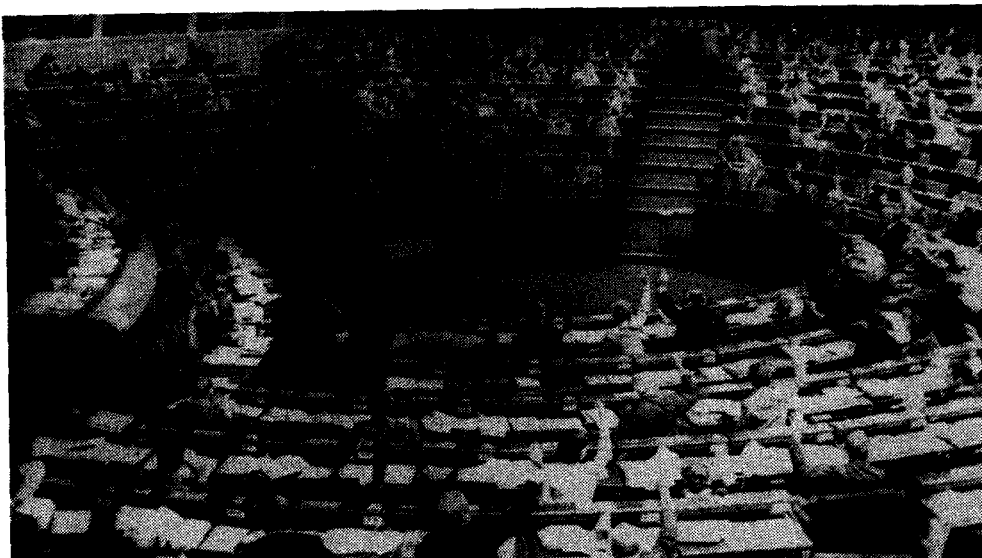
111. De Europese Volkspartij eist een hervorming van de EG-instellingen, conform het Ontwerpverdrag over de Oprichting van de Europese Unie, goedgekeurd door het Europees Parlement op 14 februari 1984. Wij dringen aan op democratische en gemeenschappelijke besluitvorming.

112. De staatsrechtelijk voorgeschreven verdeling van bevoegdheden in de afzonderlijke lidstaten moet gerespecteerd worden.

113. De Europese Volkspartij wil een voortschrijdende verwerkelijking van de Verenigde Staten van Europa, met een regering die verantwoording aflegt aan een democratisch gekozen, wetgevend en controlerend Europees Parlement. De efficiëntie van de politieke besluitvorming en administratie moet verbeterd worden.

Daarom wil de Europese Volkspartij

- rechten en bevoegdheden van het Europees Parlement versterken in de lijn van de hervormingen zoals geformuleerd in de Europese Akte. Het Europees Parlement moet - samen met de tot op vandaag alleen beslissende Ministerraad - medebeslissen over de gehele wetgeving en participeren in de benoeming van de EG-Commissieleden;
- dat de Ministerraad zich laat leiden door de EG-belangen en samen met het Europees Parlement verordeningen (die volgens verdrag door een meerderheid zijn aangenomen) goedkeurt. De Commissie heeft hierin een verregaande bevoegdheid. Op lange termijn zou de Ministerraad volgens het principe van het federalisme zich tot een 'Kamer der Staten' moeten ontwikkelen die de legitieme belangen van de lidstaten behartigt;
- dat de EG-Commissie steeds meer taken van een regering uitoefent en zich op problemen toelegt die door de afzon-

De bevoegdheden van het Europees Parlement moeten versterkt worden.

derlijke lidstaten niet opgelost kunnen worden;

- de positie van de Europese rekenkamer versterken;

- op EG-niveau een aantal zgn. 'EG-overtredingen' vastleggen, waarvan de vervolging en de bestraffing uniform is in de lidstaten van de Gemeenschap en waarvan het strafrechtelijk onderzoek gewaarborgd zou moeten worden door een orgaan van de Gemeenschap.

114. De door de Europese Raad van Hannover en het Europees Parlement vastgestelde belastinghervorming op basis van de invoering van het Bruto Nationaal Product (BNP) als index betekent een wezenlijke verbetering, maar biedt nog geen definitieve oplossing.

115. De Europese Gemeenschap moet vanwege haar begrotingsautonomie, een eigen belastingbevoegdheid krijgen om aldus verantwoording af te kunnen leggen tegenover de belastingbetaler. Deze bevoegdheid mag niet leiden tot een groei van de algehele belastingen.

116. Besluiten over belastingen worden aan de begrotingsorganen - Raad en Parlement - overgelaten; deze moeten steeds met gekwalificeerde meerderheid beslissen.

117. De Europese Volkspartij zal er zorg voor dragen dat de lidstaten op basis van hun BNP de financiering van de Gemeenschap op zich nemen en dat de Europese Gemeenschap haar begrotingsbeleid in principe afstemt op de ontwikkeling van het BNP. De Europese

Volkspartij houdt onverminderd vast aan de eigen middelen van de Gemeenschap en bepleit de versterking van de begrotingsautonomie. Zij eist dat er stap voor stap een directe relatie tussen de belastingbetalers en de Gemeenschap komt, zodat op die manier het Europees Parlement direct verantwoordelijk wordt tegenover de belastingbetaler. De financiering van de Gemeenschap moet rekening houden met de financiële autonomie van zowel de lidstaten als van de Gemeenschap. Zo kunnen de toegewezen taken, door een duidelijker verdeling van de lasten en de voorhanden zijnde middelen, vervuld worden.

118. Het Europees Parlement moet een nieuw Ontwerpverdrag voor de Europese Unie uitwerken met daarin deze verbeteringen.

119. De Europese Volkspartij doet een beroep op de nationale parlementen en regeringen, dit door het Europees Parlement goed te keuren Ontwerpverdrag te ratificeren. De aanvaarding van een dergelijke 'Grondwet' door parlementen en regeringen van een meerderheid der lidstaten zal er volgens ons toe leiden dat eventueel aarzelende parlementen of regeringen zich niet aan de oprichting van de Europese Unie zullen kunnen onttrekken. Slechts een vastberaden optreden, dat zich niet laat beïnvloeden door hen die de eenwording willen verhinderen, kan de tegenstanders van de Unie tot redelijke compromissen dwingen.

120. De Europese Volkspartij neemt, vanwege haar coherente politieke beleid en haar operationele eensgezindheid, die door geen enkele andere formatie bereikt wordt, een sleutelpositie in. Ze beschikt over de politieke macht om de besluitvorming beslissend te beïnvloeden. Zij wil en zal deze verantwoordelijkheid op zich nemen.

121. De Europese burger moet een Gemeenschapsbewustzijn ontwikkelen waardoor de Europese gedachte haar oorspronkelijke drijfkracht en dynamiek terugvindt. Dit Europees gemeenschapsbewustzijn moet ook een politiek bewustzijn van de bevolking der afzonderlijke lidstaten zijn. Daarom moet de participatie van de burger aan het politieke leven van de Gemeenschap verbeterd worden.

122. Ter verbetering van de politieke participatie en ter verduidelijking van het Gemeenschapsbewustzijn wil de Europese Volkspartij:

- de invoering van een in beginsel uniforme kieswet voor het Europees Parlement;

- dat iedere burger het recht heeft om aan verkiezingen in zijn eigen land deel te nemen, ook wanneer hij in een andere lidstaat woont of er tijdelijk verblijft;

- consulaire samenwerking tussen de lidstaten, zodat alle EG-burgers in het buitenland het recht hebben de hulp in te roepen van een consulaat van een andere lidstaat;

- dat meer aandacht geschonken wordt aan de realisering van publiekrechtelijke samenwerkingsvormen voor de grensregio's;

- dat er een uniforme juridische basis geschapen wordt voor de activiteiten van Europese verenigingen en Europese partijen.

123. De Europese Volks Partij stelt voor de derde maal haar beleid en kandidaten aan de kiezer voor. Ons doel is om ook in de derde zittingsperiode van het Europees Parlement de voornaamste Europese drijfveer te blijven om Europa naar de drempel van de eenëntwintigste eeuw te leiden. Wij willen Europa ontwikkelen tot een model van een vrije, democratische, sociale en grensoverschrijdende orde in de wereld.

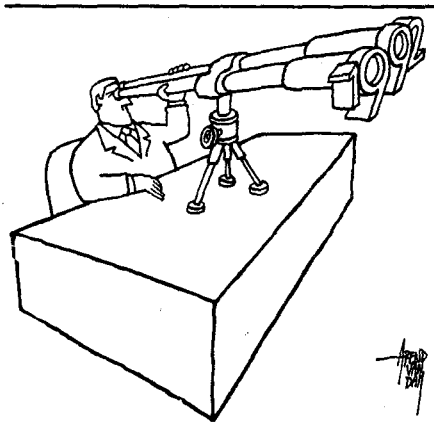
II WIJ MAKEN VAN EUROPA EEN MODERNE, PRODUKTIEVE EN MENSELIJKE SOCIAAL-ECONOMISCHE RUIMTE

201. De Europese Volkspartij beschouwt een vrije, sociale en produktieve economische orde, zoals de sociale markteconomie, als een geschikt instrument om de huidige en toekomstige uitdagingen van Europa het hoofd te kunnen bieden. Daar waar de sociale markteconomie in praktijk werd gebracht, bood ze de Europeanen een hoge levensstandaard en sociale zekerheid, bevorderde ze de relaties tussen de sociale partners en gaf ze de mensen zelfbeschikking en eigen verantwoordelijkheid. Daarom is de sociale markteconomie de uitdrukking van de verantwoordelijkheid, een idee dat voortkomt uit het christelijk mensbeeld. Als geen enkele andere orde is de sociale markteconomie in staat gelijkheid van kansen, welvaart, milieubescherming en sociale vooruitgang te bevorderen. Ook stelt ze ons in staat onze wereldwijde verantwoordelijkheid op ons te nemen en zo de toekomst veilig te stellen.

202. De Europese Volkspartij wil de sociale markteconomie in Europa verder ontwikkelen. Wij willen het particulier initiatief bevorderen, steeds meer mensen laten deelnemen aan de maatschappelijke en economische vooruitgang en de positie van de zwakkeren in de samenleving verbeteren. De voltooiing van de Europese Interne Markt en de daaruit voortvloeiende sociale dimensie, die sociale cohesie mogelijk moet maken, maakt Europa tot een moderne, produktieve en humane economische ruimte.

Met de Interne Markt stellen we de economische en sociale toekomst veilig.

203. De Europese Volkspartij steunt het in de Europese Akte beschreven doel om tegen 1992 een Interne Markt met vrij verkeer van personen, goederen,

De interne markt moeten tegen 1992 een feit zijn.

diensten en kapitaal te verwezenlijken. Een gemeenschappelijke markt met meer dan 320 miljoen inwoners zal de EG tot de grootste markt ter wereld maken. Zij zal, zoals de Europese Economische Gemeenschap 30 jaar geleden, nieuwe groei-impulsen geven en daarmee de concurrentiemogelijkheden van de EG op de wereldmarkt aanzienlijk versterken. De Interne Markt zal een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan het veilig stellen van de economische en sociale toekomst van Europa.

204. In dit verband wil de Europese Volkspartij, dat d.m.v. een aangepast regiobeleid de achtergebleven regio's de mogelijkheid krijgen de achterstand op de meer begunstigde regio's aanzienlijk te reduceren. Zowel de door de Europese Volkspartij ondersteunde hervorming van de structuurfondsen als de daarmee gepaard gaande maatregelen, zullen bijdragen tot de, voor verwezenlijking van die ene sociale en economische ruimte noodzakelijke, economische convergentie. Deze verplichting komt voort uit de Verdragen van Rome, het juridische en morele fundament van de Gemeenschap, en vindt haar krachtiging in de Europese Akte.

205. De voltooiing van de Interne Markt vereist van de nationale regeringen politieke compromisbereidheid en van de economie en de ondernemingen in alle lidstaten aanzienlijke aanpassingen, die door de nationale regeringen doelgericht moeten worden bevorderd. De liberalisering van de binnenmarkt moet stap voor stap ook gepaard gaan met een harmonisering van de concurrentievoorwaarden. Dit mag evenwel niet ten koste gaan van de in de afzonderlijke lidstaten gevoerde hoge standaarden, bv. in het levensmiddelenrecht, de beroepsopleidingen of in het concurrentierecht.

206. Als belangrijke voornemens op weg naar een Europese interne markt met gelijke concurrentievoorwaarden, steunt de Europese Volkspartij:

- de afschaffing van „fysische grenzen” (bv. door vereenvoudiging van administratieve voorschriften en van controles op het gebied van de volksgezondheid);
  - de afschaffing van „technische grenzen” op het gebied van:
    - normering en veiligheid;
    - overheidsopdrachten;
    - vrij verkeer van werknemers en vrije beroepen;
    - kapitaalverkeer en de dienstensector;
    - het scheppen van een gunstig klimaat voor industriële samenwerking en investeringen;
    - indirecte belastingen;
    - de geleidelijke harmonisatie van belasting op vermogen, spaartegoeden, kapitaalbewegingen en diensten;
    - de economische en sociale cohesie.
207. Binnen de groeiende Interne Markt moet de economische en monetaire samenwerking steeds groter worden. De Europese Volkspartij zet zich in voor de verdere ontwikkeling van het EMS (Europees Monetair Stelsel) en voor de realisatie van de Economische en Monetair Unie. Als etappes in de monetaire

ontwikkeling van een economisch geïntegreerd Europa ziet de Europese Volkspartij:

- de versterking van de ECU als betaalmiddel en als reservemunt naast de dollar en de yen;

- de harmonisering van de bankcontrole;

- de oprichting van een Europese Monetair Unie;

- en tenslotte de oprichting van een Europese Centrale Bank die, onafhankelijk van de regeringen der lidstaten en van de politieke organen van de EG, over de waarde en stabiliteit van de Europese munt waakt.

208. De EG-economie heeft behoefte aan een verdere uitbouw van het Europees octrooirecht, het Europese merkenrecht, een Europees arbeids- en vennootschapsrecht alsook aan Europese controle op fusies.

209. Het komt erop aan door een uniforme ruimte zonder interne grenzen het nationale egoïsme te overwinnen en zo uiteindelijk meer welvaart voor de EG-burger te scheppen. Het is vooral het geheel van sociale en economische voordelen dat telt: verhoging van de concurrentie, beter gebruik van de beschikbare grondstoffen, betere arbeidsverdeling. Alleen reeds als gevolg van controles aan de EG-binnengrenzen ontstaan jaarlijks verliezen van ca. 12 miljard ECU, die bespaard kunnen worden.

210. De Interne Markt biedt de ondernemer meer rechtszekerheid en mogelijkheden om de economische factoren juist in te schatten. Zij vergemakkelijkt lange termijn-planning en biedt met name aan de kleinere ondernemingen aanzienlijke ontwikkelingskansen daar er door de harmonisatie van de marktvoorwaarden en afschaffing van binnengrenzen belemmeringen en meer kosten wegvallen die door hen nu slechts moeizaam overwonnen worden.

211. Bij de realisering van de Interne Markt moeten alle samenwerkingsvormen met de EVA (Europese Vrijhandels Associatie) benut en uitgebouwd worden. De ontwikkeling naar een Europese Unie mag niet tot protectionistische

maatregelen van de EG leiden, maar moet veeleer gepaard gaan met een liberalisering van de handel met alle geïndustrialiseerde landen en de ontwikkelingslanden. Slechts een open systeem van wereldhandel zal het best de EG-exportmogelijkheden verzekeren en tezelfdertijd de internationale concurrentiepositie verhogen.

212. De Interne Markt zal ook de consumentenbelangen ten goede komen. De Europese Volkspartij zet zich met name in voor:

- hoge kwaliteitsnorm van de producten;

- zo groot mogelijke bescherming van de gezondheid van de verbruiker, wat betreft de levensmiddelen;

- duidelijke informatie aan de consument, b.v. door de samenstelling van de producten duidelijk aan te geven;

- betere rechtsbescherming van de consument, b.v. door een Europese productaansprakelijkheid.

De verbetering van de consumentenbescherming hangt echter niet alleen af van overheidsmaatregelen. Ook de consumentenorganisaties en producenten moeten hun verantwoordelijkheid zelf dragen.

213. De Interne Markt kan slechts wezenlijk worden indien de diverse levens- en arbeidsvoorwaarden verbeteren en minder verschillen van regio tot regio. De economische en sociale cohesie van de EG moet versterkt worden. Daartoe moet ongelijkheid tussen de regio's geleidelijk aan verdwijnen.

De achtergebleven regio's zoals Portugal moeten de kans krijgen hun achterstand in te lopen.

214. Daarom verheugt de Europese Volkspartij zich over de verdubbeling van de middelen voor de structuurfondsen, die niet alleen uitdrukking zijn van solidariteit met de betrokken mensen, maar ook een beter Europees structuurbeleid en betere beroepskwalificaties mogelijk maken. De daarvoor beschikbare middelen moeten doeltreffend ingezet worden. Zo'n structuurbeleid is tevens een bijdrage tot de voltooiing van de Interne Markt, omdat het het concurrentievermogen van de structureel achtergebleven regio's verhoogt.

215. Basisprincipes van het cohesiebeleid zijn voor de Europese Volkspartij:

- coördinatie van het nationale beleid op het gebied van de infrastructuur;

- het systematisch rekening houden met regionale gevolgen bij de formulering en uitvoering van de diverse soorten gemeenschapspolitiek, vooral van die beleidstakken die de oprichting van de Interne Markt betreffen;

- steun aan industriële activiteiten en ondernemingen die in staat zijn snelle resultaten te boeken in economisch zwakkere gebieden;

- noodzaak van grotere geografische concentratie van de subsidies van het EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling)

Door de Europese Sociale Ruimte vullen wij de Interne Markt aan

216. De verdere verbetering van de levens- en arbeidsvoorwaarden in de EG-lidstaten is voor de Europese Volkspartij een bijzondere opdracht. De Europese Volkspartij eist een maximale interpretatie van artikel 118 A van de Europese Akte. De oprichting van de Europese Sociale Ruimte, die een wezenlijk bestanddeel van de Europese Unie vormt, moet de binnenmarkt aanvullen, omdat de ondermaatse sociaal- en arbeidsrechtelijke regelingen en inspanningen grote gevolgen voor de sociale verworvenheden van de werknemers zouden hebben.

217. De Europese Volkspartij stelt vast en aanvaardt ook dat in de loop der tijden in de EG verschillende nationale

systemen van sociale zekerheid gegroeid zijn. In het kader van de Europese Sociale Ruimte zouden deze systemen beter op elkaar afgestemd moeten worden. De Europese Volkspartij pleit daarom voor een „socle social” waarop een aantal sociale basisnormen vastgesteld worden, waarbij de financiering van de nationale systemen gewaarborgd blijft en deze, overeenkomstig de ontwikkeling van de mogelijkheden van de nationale economieën, elkaar zouden moeten benaderen.

218. De Europese Volkspartij vindt het noodzakelijk dat de sociale zekerheid, vooral ten aanzien van de sociale verzekering, voor grensarbeiders verbeterd wordt en wil de opname van seizoenarbeiders verder bevorderen.

219. Op het gebied van veiligheid op de werkplek ziet de Europese Volkspartij de noodzaak en mogelijkheden voor toekomstige initiatieven. We stellen voor, basisvoorwaarden voor de veiligheid op de werkplek op Europees niveau vast te stellen, zonder dat dit evenwel minimale voorwaarden mogen zijn. De voorschriften moeten het de lidstaten met hoge veiligheidsnormen mogelijk maken, dit niveau te handhaven, zonder de andere staten te dwingen meteen in één fase dezelfde standaard aan te nemen. De EG-veiligheidsreglementen moeten ook de concurrentievervalsingen geleidelijk doen verdwijnen. Het einddoel moet een grotere veiligheid op de werkplek in de EG zijn. Vakbonden moeten op bedrijfsniveau kunnen meewerken aan de invoering en naleving van deze veiligheidsmaatregelen.

220. De Europese Volkspartij zet zich in het bijzonder in voor een Europese werkplekregeling, voor een regeling van veilige machines, en voor algemene regels voor de omgang met kankerverwekkende stoffen (bovenop bestaande richtlijnen betreffende speciale stoffen).

221. De Europese Volkspartij wil versterking van de sociale dialoog, geïnstitutionaliseerd in de Europese Akte, als belangrijk instrument voor sociopolitieke consensus. Zij zet zich in voor het autonome recht van de vakcentrales en

werkgeversorganisaties om collectief gestalte te geven aan C.A.O.-s en voor het recht van vereniging van werknemers en werkgevers.

222. De Europese sociale dialoog betreft de sociale partners in de opinievorming over een Europees economisch en sociaal beleid, verzekert de sociale partners de nodige autonomie om op EG-vlak tot akkoorden te komen, die zij, zo nodig, binnen het nationaal juridisch kader kunnen vertalen.

223. De Europese Volkspartij staat voor de verdere ontwikkeling van het informatie-, consultatie- en medebeslissingsrecht van geheim gekozen werknemersvertegenwoordigers:

- door informatie- en aanhøringsrecht van werknemersvertegenwoordigers in multinationale bedrijven. Dit is de eerste stap;

- door informatie-, consultatie- en medebeslissingsrecht van vertegenwoordigers van werknemers op bedrijfs- en ondernemingsniveau, o.a. bij kwesties als de veiligheid van de werkplek, bescherming van de arbeid, en alle arbeidsvragen (bedrijfsraad);

- door het deelnemen van werknemersvertegenwoordigers aan beslissingen in hun ondernemingen op basis van de 5e en 11e Richtlijn voor het vennoot-

schapsrecht, zoals vastgesteld door het Europees Parlement.

224. Het deelhebben van werknemers aan de produktiemiddelen is een principiële eis van de christen-democraten. De Europese Volkspartij stelt een kaderrichtlijn voor, die het voor elke werknemer mogelijk maakt in zijn of andere ondernemingen, overeenkomend met de groei ervan, een aandeel te hebben, waarover hij zelf kan beschikken. Dit vereist overheidsstimulering, wettelijke beveiliging en afspraken op het gebied van de C.A.O.'s. In overeenstemming met de soort participatie is daaraan invloed op ondernemingsbeslissingen verbonden.

Wij scheppen nieuwe banen en een soepel werkgelegenheids- en gezinsvriendelijk klimaat.

225. Het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen blijft ook in de komende jaren één van de grootste uitdagingen voor ons beleid vormen. Bestrijding van de werkloosheid en creëren van nieuwe banen zijn primair verantwoordelijkheden voor de sociale partners. Daarbij is een verstandige economische politiek nodig, die gunstige voorwaarden schept. We zijn er ons van bewust dat de EG een bijzondere verantwoordelijk-

Werknemers moeten deelhebben aan de produktiemiddelen.

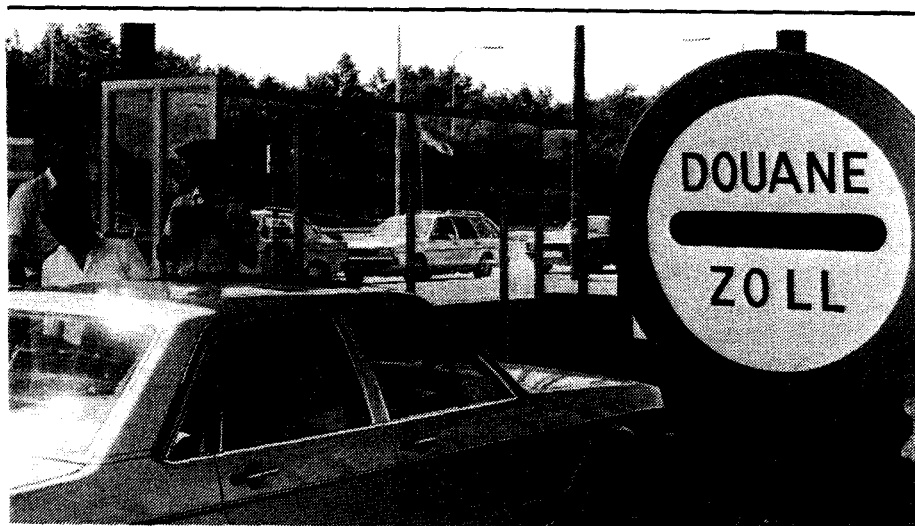
heid draagt in de strijd tegen de werkloosheid. Haar maatregelen moeten die van de nationale regeringen en sociale partners stimuleren. Het opheffen van de werkloosheid is een zaak van lange adem en maakt eigen inspanningen van alle betrokkenen noodzakelijk, in het bijzonder die van de sociale partners.

226. De Europese Volkspartij wil een voortgezet consequent werkgelegenheidsbeleid op basis van de sociale markteconomie. Ze wijst programma's af die niet aan de marktbehoeften beantwoorden, want dit is niet de weg naar meer arbeidsplaatsen maar naar meer schulden. De Europese Volkspartij erkent dat de stijging van de particuliere en overheidsinvesteringen in het kader van een gecoördineerd economisch beleid van de lidstaten de motor moet zijn van de nagestreefde groei.

227. De werkgelegenheidskansen zullen beslissend bevorderd worden door de dynamiek van de Interne Markt. Deze verbetert de kadervoorwaarden voor een offensieve strategie om de groei in Europa te versterken. Ze zal bestaande arbeidsplaatsen beschermen en nieuwe creëren. Derhalve zal de Interne Markt niet alleen de consumenten maar ook de werknemers ten goede komen.

228. Voor specifieke groepen, zoals bv. de douane-ambtenaren, wier arbeidsplaatsen als gevolg van het verdwijnen van de grenzen verloren gaan, moeten nationale omscholingsprogramma's worden doorgevoerd, waarbij het Europees Sociaal Fonds behulpzaam kan zijn. Her-, bij- en omscholing moeten leiden tot nieuwe kansen in andere beroepen.

229. Naast meer investeringen en economische groei, en de toepassing van nieuwe technologieën, steunt de Europese Volkspartij een modern en actief beleid voor de arbeidsmarkt, waarbij ook de nodige inspanningen geleverd dienen te worden aan de sociale begeleiding. Voor de Europese Volkspartij is beroepsopleiding en voortzetting ervan een beslissende voorwaarde voor de werknemers om aan de nieuwe uitdagingen van een moderne baan het

De verdwijnende douane-ambtenaren dienen in andere banen nieuwe kansen te krijgen.

hoofd te bieden. Een goede scholing is de beste verzekering tegen werkloosheid en biedt de beste kansen om sneller een nieuwe baan te vinden. Dit is een uitdaging voor het economisch- en werkgelegenheidsbeleid.

230. De Europese Volkspartij steunt derhalve de nationale scholings- en werkervaringsprogramma's die in het bijzonder jongere, oudere en langdurig werklozen en herintredende vrouwen nieuwe kansen bieden.

231. De Europese Volkspartij eist dat het Europees Sociaal Fonds een instrument blijft van communautair werkgelegenheidsbeleid en geen regionale hulpkas wordt. Wij steunen het voorstel aan het gerenoveerde Fonds de strijd tegen langdurige werkloosheid en de beroepsintegratie van jongeren en herintredende vrouwen toe te vertrouwen. Daarbij dienen ook maatregelen genomen te worden om jongeren en werknemers zonder diploma's te scholen.

232. De Europese Volkspartij wil een versoepeling van de arbeidstijd (per week, jaar of loopbaan), die in nauw overleg met werknemers en werkgevers tot stand komt. Meer deeltijdarbeid schept banen en draagt aldus bij tot de vermindering van de werkloosheid. Mensen moeten ook geholpen worden een leef- en werkritme te volgen dat hen toelaat gezin en beroep te combineren. Versoepeling van de arbeidstijd maakt

dit mogelijk voor vrouwen, en tevens voor de steeds groter wordende groep mannen die gezinstaken op zich nemen. Zo'n versoepeling moet echter in het sociaal- en arbeidsrecht beschermd worden.

233. Tijdens periodes van hoge werkloosheid en snelle technologische vooruitgang, kan in bepaalde sectoren arbeidsduurverkorting onder de verantwoordelijkheid van de sociale partners de werkgelegenheid bevorderen. Arbeidsduurverkorting bevordert alleen dan de solidariteit tussen werkenden en werkzoekenden, indien beide groepen loon en werk verdelen. Arbeidsduurkortingen mogen niet leiden tot een verhoging van de stukkosten.

234. Werkgelegenheidsproblemen in de EG-landen kunnen slechts door solidariteit opgelost worden. De armere regio's en die landen die de herstructurering nog niet voltooid hebben, hebben bijzondere steun nodig. De oplossing van de werkgelegenheidsproblemen blijft daarom een opgave voor de hele Gemeenschap; niemand mag op een voorkeursbehandeling rekenen ten koste van anderen.

235. Immigranten nemen een bijzondere plaats in in ons arbeidsbestel. De Europese Volkspartij wenst een gelijke behandeling van immigranten op de werkplek en in het sociale leven en extra maatregelen met name op het gebied

van taalonderwijs om een goede integratie te bevorderen. De te hoge werkloosheid onder de immigranten moet met specifieke maatregelen worden bestreden. De Europese Volkspartij wijst iedere vorm van racisme of discriminatie jegens immigranten beslist af.

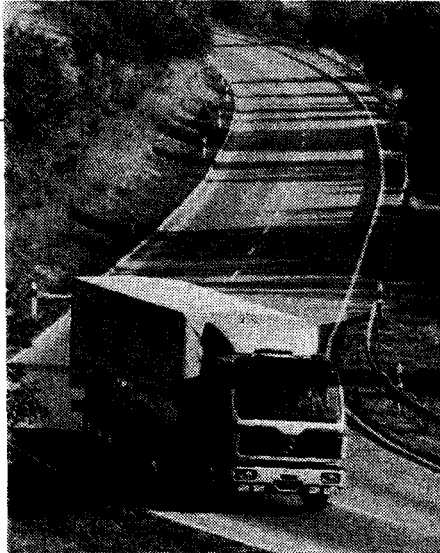
236. De Europese Gemeenschap moet maatregelen treffen voor immigranten uit niet EG-staten wat betreft hun binnenkomst, de integratie in de bevolking en hun vrijwillige terugkeer. Illegaal verblijf moet worden verboden. Voor werknemers en hun gezinnen die legaal in een land verblijven zijn integratie- en sociale verzorgingsmaatregelen onontbeerlijk. Werknemers van buiten de EG, met name de tweede en derde generatie, moeten op alle maatschappelijke niveaus van de samenleving actief betrokken worden.

237. De vrijwillige terugkeer van immigranten, die in hun vaderland een bestaan willen opbouwen moet financieel ondersteund worden. Hun terugkeer moet gebeuren in het kader van een doeltreffende ontwikkelingspolitiek in nauwe samenwerking met het vaderland. Dat betekent dat de gastlanden nu reeds maatregelen dienen te treffen om de her-integratie van de buitenlandse werknemers in hun vaderland, o.a. door beroepsopleiding- en omscholingsprogramma's te versoepelen.

238. Er moet een informatie-uitwisseling plaatsvinden op Gemeenschapsniveau met het doel de nationale toelatingspolitiek te harmoniseren en het bestaan van sociale-, loon- en rassendiscriminatie te voorkomen.

Wij ontwikkelen een gemeenschappelijk transportbeleid.

239. Een gemeenschappelijk Europees transportbeleid is onontbeerlijk voor de realisering van de binnenmarkt en de realisering van een Europa zonder grenzen. Naar aanleiding van een motie waarin het Europees Parlement de Ministerraad wegens gebrek aan activiteit hierin wilde veroordelen, heeft het Europese Gerechtshof in zijn historische uitspraak van mei 1985 de Ministerraad

Een gemeenschappelijk transportbeleid is onontbeerlijk.

verplicht in een vastgesteld tijdsbestek de vrijheid van de dienstverlenende sector tot de verkeerssector uit te breiden. Parallel hieraan moet de invoering van liberaliserings- en harmoniseringsmaatregelen tot eind 1992 gewaarborgd zijn. De Europese Volkspartij heeft zich op deze '2-pijlers'-politiek vastgelegd en hecht grote betekenis aan de gewenste stap-voor-stap opruiming van hindernissen, om zo de eerlijke concurrentie tussen de Europese transportondernemingen te garanderen.

240. Het is voor Europa van wezenlijk belang dat er een in zich gesloten, efficiënt en gecoördineerd gemeenschappelijk transportbeleid komt. Zo'n beleid verzekert het vrije en snelle transport van mensen en goederen, stimuleert de economie, schept arbeidsplaatsen en vermindert de nadelen van de grensregio's, terwijl het de Europese burgers nader tot elkaar brengt. Een sector die 7% BNP in de Gemeenschap oplevert, 7% arbeidsplaatsen levert en 11% van de private en 40% van de openbare investeringen verzorgt, verdient grotere aandacht.

241. Om succes te hebben, moet het gemeenschappelijk transportbeleid in de EG erop gericht zijn stap-voor-stap toenadering te zoeken met het beleid in Oostenrijk, Zwitserland en Joegoslavië, waardoor het transitoverkeer voor de Gemeenschap gewaarborgd blijft. Met spoed moet een nieuwe, globale strategie uitgewerkt worden, die tot doel heeft een samenwerkingsverband tot stand te brengen met de overige pluralistisch-de-

mocratische staten van Europa en de socialistische staten van de COMECON. Binnen dit basisconcept en in het besef van de grote betekenis van veiligheid en milieubescherming zet de Europese Volkspartij zich nadrukkelijk in om:

242. - belastingen en sociale reglementeringen in transportbedrijven te harmoniseren, de invoering van sociale reglementering en veiligheidsvoorschriften te verbeteren en technische controle van voertuigen, m.n. van vrachtwagens, te harmoniseren;

243. - in het wegvervoer, het systeem van kwalitatieve vergunningen in te voeren dat gebaseerd is op vakbekwaamheid, kredietwaardigheid en betrouwbaarheid;

244. - hindernissen op te heffen bij het passeren van de binnengrenzen;

245. - de verkeersveiligheid te verbeteren;

246. - het gecombineerde transport verder te ontwikkelen;

247. - een infrastructuur op te zetten, die gericht is op de belangrijkste transportproblemen, op grootschalige projecten, op de verwijdering van knelpunten in het wegennet, het scheppen van voorwaarden om bij grotere projecten particulier kapitaal te gebruiken; hierbij moet gelet worden op een verantwoordelijk gebruik van onbebouwd landschap en op de verlangens van de plattelandsbewoners in de betreffende lidstaten;

248. - de transportverbindingen met de grensregio's te verbeteren en de transportkosten te verminderen.

249. - een modern Europees spoornet voor supersnelle treinen voor personen en goederen te ontwikkelen en de spoorwegen te saneren door rechtvaardige verdeling van de wegstkosten en door de samenwerking, het management en de organisatie te verbeteren;

250. - de binnenscheepvaart verder uit te bouwen door de overcapaciteit te verminderen en door invoering van nieuwe technologieën in haveninstallaties;

251. - voorwaarden te scheppen om de goede positie van de Europese scheepvaart ten opzichte van derde landen terug te winnen en tegelijkertijd een vrije

en eerlijke concurrentie te bevorderen. Positieve maatregelen, die daartoe bijdragen zoals het terugkopen van naar het buitenland verkochte schepen door het Europese herkomstland, verdienen daadwerkelijke ondersteuning; in de toekomst moet het concept van het varen onder een eigen Europese vlag getoetst worden;

252. - om ten gunste van de passagiers in het luchtverkeer de concurrentiepositie te vergroten door maatregelen betreffende markttoegankelijkheid, capaciteit en tarieven; daarbij moeten de stiptheid, de vluchten op afgelegen en dunbevolkte gebieden en de veiligheidsnormen gehandhaafd worden. De chaos in de zomer van 1988 als gevolg van het overvolle luchtruim en de overbelasting van de Europese vlieghavens eist dringend ingrijpende maatregelen met het doel te komen tot grotere samenwerking op het gebied van de vluchtcontrole en het sturen van de verkeersstromen.

Wij bevorderen initiatieven van het MKB/de KMO

253. Talrijke vernieuwingen in het kader van de Interne Markt zullen ten goede komen aan het MKB (Midden en Klein Bedrijf) dat tot op heden overbodige handelsbelemmeringen het hoofd moet bieden.

254. De Europese Volkspartij vindt het een verheugend feit dat de Europese Raad in augustus 1986 het initiatief van de Commissie voor een Actieprogramma voor de KMO (Kleine en Middelgrote Ondernemingen) heeft goedgekeurd. Het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité hebben in hun rapporten van juni en juli 1987 de noodzaak van een dergelijk actieprogramma duidelijk onderstreept. De zgn. 'Task Force' van de EG-Commissie (opgericht in 1987) heeft intussen uitstekend werk verricht en initiatieven genomen om de kadervoorwaarden voor kleine ondernemingen te verbeteren.

255. De Europese Volkspartij steunt de actie van de „Task Force” en benadrukt:

- dat communautaire acties geen herha-

ling van die van de lidstaten mogen zijn; - dat communautaire maatregelen geen directe subsidiebijdragen aan ondernemingen mogen bevatten;

- dat zoveel mogelijk de bestaande structuren gebruikt moeten worden.

256. De Europese Volkspartij vraagt dat:

- de juridische en administratieve lasten van de ondernemingen zo veel mogelijk beperkt worden;

- de EG-Commissie ervoor zorgt dat alle nieuwe voorschriften voor de harmonisering van technische normen zo soepel en transparant mogelijk gemaakt worden;

- wat betreft de noodzakelijke hervorming van het vennootschapsrecht, de kadervoorwaarden voor de KMO verbeterd worden, met name de richtlijnen inzake het afsluiten van de jaarrekening; - het nieuwe BTW-systeem voor alle MKB/KMO vereenvoudigd wordt en voor de kleinste ondernemingen een vrijstellingsregeling gemaakt wordt.

257. De Europese Volkspartij wenst dat de opening van de markt voor overheidsbestellingen ook mogelijkheden biedt voor het MKB/KMO.

258. In ontwerp-richtlijnen over de vennootschapsbelasting zal de Europese Volkspartij erop toezien dat nieuwe voorschriften bijdragen aan een gunstig fiscaal klimaat voor investeringen en risicodragend kapitaal.

259. Aan de financieringsbehoefte van het MKB/KMO voor een communautaire activiteit moet voldaan worden door

de NCI (Nieuwe Communautaire Instrumenten), b.v. door het voortzetten van het 'Venture Consort' mechanisme. Globale leningen, door de EG toegekend, blijven een belangrijke financieringsbron voor het MKB/KMO en moeten verhoogd worden.

260. De harmonisering en het vrije verkeer van diensten in de verzekeringssector moeten zo geregeld worden dat het MKB evenals de grote ondernemingen profijt halen uit de Interne Markt.

261. Toegang tot informatie is een sleutelement voor het succes van het MKB/KMO. De 'Euro-info Centra' zijn een zeer nuttig infonet. Dit systeem moet ontwikkeld worden in nauwe samenwerking met de bestaande servicediensten van de middenstandsorganisaties. Ook het BC (Business Cooperation)-net moet zo snel mogelijk operationeel worden om aldus de grensoverschrijdende samenwerking van het MKB/KMO te versterken.

262. Wegens het toenemend belang van het structuurbeleid in het kader van de voltooiing van de Interne Markt, is het absoluut noodzakelijk dat het MKB een evenredige toegang tot de structuurinstrumenten heeft.

263. Het MKB/KMO moeten ook sterker kunnen participeren in communautaire onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's zoals BRITE, ESPRIT en RACE. Programma's op het gebied van energie en milieu moeten criteria bevatten die specifiek worden afgestemd op het midden- en kleinbedrijf.

De Interne Markt biedt het midden- en kleinbedrijf kansen.

264. In de vormingsprogramma's voor jongeren moet meer de nadruk gelegd worden op zelfstandigheid en ondernemingszin. Ook het COMETT-programma over de samenwerking universiteit-onderneming, moet meer met de opleidingsmogelijkheden van het MKB/KMO rekening houden.

265. De Europese Volkspartij vraagt doelgerichte maatregelen om de uitvoer van MKB/KMO naar derde landen te bevorderen. Het BIC-programma (oprichting van innovatiecentra) moet energiek ontwikkeld worden in nauwe samenwerking met de plaatselijke MKB/KMO-organisaties.

Wij streven naar een landbouwbeleid dat de toekomst van het landbouwbedrijf veilig stelt.

266. In het centrum van het GLB (Gemeenschappelijk Landbouw-Beleid) staat voor de Europese Volkspartij het renderende familiebedrijf als enige, gedeeltelijke of bijkomende broodwinning. Het biedt het boerengezin een economische basis en ontplooiingsmogelijkheid, maakt soepele aanpassingen mogelijk aan de ontwikkeling van de markt, bevordert een verantwoorde omgang met de natuurlijke productiebronnen, verzekert een brede spreiding van de landbouwgronden en levert een bijdrage aan landschapsbehoud en aan structurele stabiliteit van het platteland. Jonge landbouwers met ondernemingszin moeten aangemoedigd worden tot het overnemen van potentieel renderende familiebedrijven. Jonge vrouwen die in het landbouwbedrijf willen werken moeten worden aangemoedigd om hun arbeid in het bedrijf te investeren; dit moet gerealiseerd worden door de uitbouw van een onafhankelijke sociale bescherming van de meewerkende echtgenoten.

267. Ook het agrarisch familiebedrijf moet als onderneming met de marktgegevens rekening houden, oog hebben voor veranderende productiemethoden en de mogelijkheden voor kostenbesparing zoals bv. samenwerking tussen bedrijven en voor de mogelijkheden tot

alternatieve inkomsten binnen en buiten de landbouwsector. In delen van de Gemeenschap houdt dit tevens een consequente verbetering van de productie en handel in evenals een sterkere interne organisatie van de landbouwsector om beter te kunnen voldoen aan de vraag van de markt. Structuurhervormingen, die meestal optreden als een nieuwe generatie het bedrijf overneemt, moeten sociaal beschermd worden. De bijverdiensten in de landbouw hebben een belangrijke functie door de doorgaans extensievere productiewijze en omdat de landbouwgrond aldus in eigendom van de boer blijft. Het landbouwbeleid betreft niet alleen de landbouw maar is een sociaal beleid voor de hele plattelands-samenleving; het is tevens een beleid voor ruimtelijke ordening. De kwaliteit van het plattelandsleven hangt voornamelijk af van een gezonde landbouw en een aanbod van voldoende mogelijkheden tot professionele activiteiten buiten de landbouw. De Europese Volkspartij wil noch een verstarring van de productiestructuren, noch een uittocht van arbeidskrachten van het platteland. De toekomstmogelijkheden voor de plattelandsbevolking moeten verzekerd en verbeterd worden door een samenbundeling van politieke krachten.

268. Van het begin af aan is landbouw voor de EG van bijzondere betekenis geweest, omdat het de enige economische sector is waar een volledig geïntegreerd en door de EG-begroting gefin-

ancierd communautair beleid bestaat. Het GLB heeft voor Europa baanbrekend werk verricht dat voltooid moet zijn met de verwezenlijking van de Interne Markt en de oprichting van de Monetaire Unie. Dankzij het GLB beschikt de Europese verbruiker over een buitengewoon rijk aanbod aan hoogwaardige en betaalbare voedingsmiddelen. Ondanks de ongekennde productiviteitstoename gedurende de laatste 30 jaar in de EG, ondanks de enorme stijging van de landbouwproductie en ondanks het feit dat het aantal landbouwers met miljoenen is gereduceerd, is men er niet in geslaagd de inkomensachterstand van de landbouwers t.o.v. vergelijkbare inkomens in andere sectoren weg te werken. Integendeel, in heel Europa vechten honderdduizenden familiebedrijven voor hun bestaan.

269. De principes van het GLB hebben fundamenteel hun waarde bewezen: de binnenmarkt met gemeenschappelijke prijzen als voorwaarde voor een vrij verkeer van landbouwproducten in de EG, de principiële bescherming van de EG-productie tegen invoer uit derde landen (zgn. EG-preferentie) en de gemeenschappelijke financiering. De moeilijkheden zijn vooral ontstaan omdat de marktregelingen, die in een tijd van onderproductie in Europa werden gemaakt, niet tijdig werden aangepast op het ogenblik dat de landbouwproductie in aanzienlijke mate de afzetmogelijkheden begon te overtreffen. Daarnaast heeft het GLB sedert lang te lijden van het niet eerbiedigen van de EG-preferentie en het ontbreken van een gemeenschappelijke munt. Een verkeerde ontwikkeling van het GLB leidde tot enorme kostenstijgingen, die de betaalbaarheid in gevaar brachten en dwongen tot beperkende maatregelen in de EG.

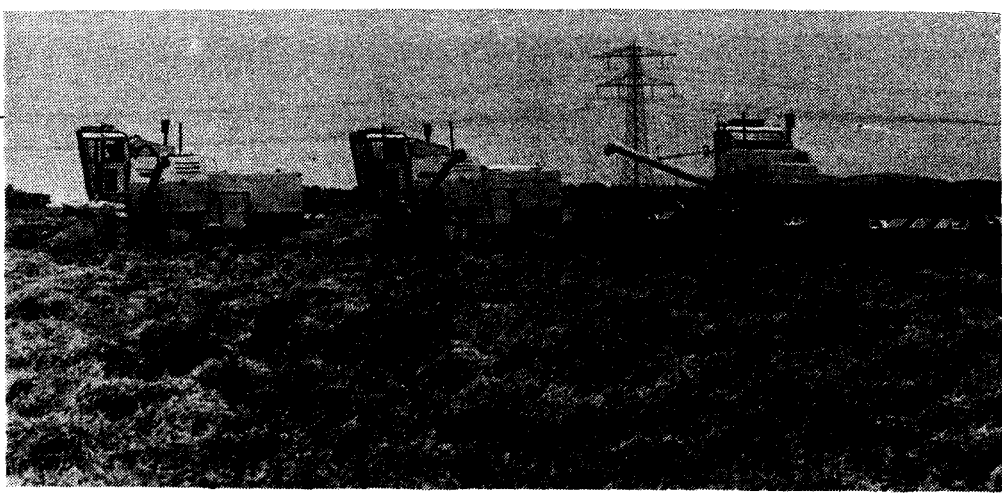
270. Volgens de Europese Volkspartij moet het GLB een oriënteringskader bieden waardoor de landbouw de bevolking van kwalitatief hoogwaardige voedingsmiddelen kan voorzien, nieuwe grondstoffen kan produceren voor industrie en energiesector en de voor Europa typische verscheidenheid van

Meewerkende vrouwen in o.a. het landbouwbedrijf dienen sociaal beschermd te worden.

landschappen kan beschermen. De ordening van de markt moet ter bescherming van de landbouw voortgezet worden, maar meer gericht worden op het marktevenwicht teneinde het ontstaan van structurele overschotten in de toekomst te vermijden en ruimte voor prijsfluctuaties in de markt te creëren. De voorraden moeten tot een noodzakelijke hoeveelheid verminderd worden.

271. De Europese Volkspartij ondersteunt het hervormingsproces van het GLB, en wil bijdragen aan de resultaten daarvan; deze hervorming berust op maatregelen, die de produktie afstemmen op de vraag en een extensief resp. alternatieve benutting van de landbouwgronden mogelijk maken. Te denken valt aan herbebossing, hergebruik om ecologische redenen of voor nieuwe grondstoffen. Door de prijssteun te koppelen aan de kosten, moet rekening gehouden worden met de inkomensbelangen van de landbouwer. De bevordering van het gebruik van nieuwe grondstoffen, de financiële compensatie voor achtergestelde gebieden, evenals de vergoeding voor onderhoud en behoud van milieu en cultuurlandschap moeten voor de landbouw bijkomende inkomstenbronnen worden. Het behoud van de landbouw, belangrijk om socio-politieke redenen, vooral in berggebieden, grensgebieden en benadeelde streken, is door een communautair prijsbeleid alléén niet mogelijk. Inkomenssteun als complement van het prijsbeleid voor kleinere en middelgrote ondernemingen ter compensatie van klimatologische en plaatsgebonden nadelen, betekent steun aan de landbouw die beantwoordt aan de regionale behoeften. Deze inkomenssteun mag evenwel de ontwikkeling van efficiëntere bedrijfsstructuren niet in de weg staan; zij kan - zo mogelijk - gecombineerd worden met hervormingsplannen. Uniforme communautaire maatregelen moeten ervoor zorgen dat de landbouwsector, onder eerlijke mededingingsvoorwaarden, milieu- en diervriendelijk kan produceren. De technische vooruitgang moet gericht worden op kwaliteitsverbetering van de pro-

Technische vooruitgang moet gericht zijn op een beter produkt, een schoner milieu en werkverlichting van het boerengezin.

ducten en het milieu en op de werkverlichting van het boerengezin.

272. De EG is niet alleen de grootste importeur van landbouwproducten ter wereld. Dankzij het GLB is zij ook de op één na de grootste exporteur. De Europese Volkspartij staat voor de instandhouding van het systeem van variabele invoerrechten en exportvergoedingen. Om het zinloze opbieden in subsidies voor landbouwproducten tussen de voornaamste concurrenten op de wereldmarkt te beëindigen en tegelijk ook een Europese aanwezigheid op de wereldmarkt te verzekeren, stelt de Europese Volkspartij voor akkoorden af te sluiten met de belangrijkste GATT-partners om voor iedereen tot een evenredige productiedaling te komen en meer duidelijkheid te scheppen in de verschillende steunmaatregelen van de GATT-partners. In het kader van de lopende Uruguay Ronde is het noodzakelijk tot betere regelingen voor het handelsverkeer te komen. Doel moet zijn: reductie van die exportsubsidies die de wereldhandel verstoren, realisering van een betere markttoegankelijkheid als ook de harmonisering van veterinaire medische en fytosanitaire voorschriften.

273. De Europese Volkspartij vindt het politiek noch economisch verantwoord dat met hoge ecologische en financiële kosten landbouwoverschotten worden geproduceerd, die tegen minimale prijzen worden afgezet op de wereldmarkt. Dat leidt tot aanzienlijke schade voor de ontwikkelingslanden, die voor hun welvaart in hoge mate afhankelijk zijn van de export van hun landbouwproducten.

Daarom benadrukt de Europese Volkspartij dat de exporterende landen verplicht zijn te voorkomen dat de marktmogelijkheden van de ontwikkelingslanden bedreigd worden door concurrentievervalsende subsidies.

Wij streven naar een op de toekomst gericht en milieuvriendelijk visserijbeleid.

274. Het gemeenschappelijk visserijbeleid bestaat sinds 25 januari 1983. Ondanks aanmerkelijke verbeteringen blijft de Europese visserij gekenmerkt door een aanzienlijke overcapaciteit en een gebrek aan middelen.

Derhalve wil de Europese Volkspartij een beleid dat zich richt op de volgende principes:

275. - het behoud van het systeem van de 'relatieve stabiliteit' tussen bestand en capaciteit. De visstand in de EG-watertoren wordt door overbevissing bedreigd wegens de grote vangcapaciteit. Aanpassing van de vangstcapaciteiten maakt een beleid van vangstquota noodzakelijk; een beleid dat een relatieve stabiliteit moet creëren tussen de vangstmogelijkheden vanuit biologisch oogpunt en de gerechtvaardigde eisen van de vissers voor een voldoende inkomen.

276. - intensivering en harmonisering van een Gemeenschappelijke controle. Iedere quotaregeling valt of staat met de controle. De nationale controleinstanties moeten geharmoniseerd en hun informatie-uitwisseling moet verbeterd worden. De ontwikkeling van de Gemeenschappelijke controle in nauwe sa-

menwerking met de nationale autoriteiten, moet de uniforme toepassing van de Gemeenschapsregels verzekeren.

277. - uitbreiding van de research. Zoals op het hele terrein van product- en marktonderzoek bestaat er behoefte aan een inhaalmanoeuvre in het onderzoek naar visrijdommen en naar de uitwerking van zeevervuiling. De onderzoeksactiviteiten moeten op EG-niveau bevorderd en geïntensiveerd worden.

278. - aanpassing naar behoefte van de visserijmarkt. De veranderende vraag naar vissoorten en -kwaliteit en het veranderd aanbod door de uitbreiding van de EG, maken een soepele aanpassing van de gemeenschappelijke marktordening nodig om een optimaal marktaanbod te verzekeren.

279. - verwezenlijking van een structuurprogramma, gebaseerd op de reële socio-structurele gegevens. Hoofdp probleem is de overcapaciteit van de Europese vloot. Een aanpassing aan het beschikbare vangstpotentieel kan slechts geleidelijk gerealiseerd worden, rekening houdend met de economische en sociale uitwerking in de visserij en in de betrokken regio's van de EG.

280. - integratie van de Middellandse Zee in het Gemeenschappelijk visserijbeleid.

Het is in het belang van de EG, met haar vier Middellandse Zee-lidstaten, om met alle oeverstaten tot een allesomvattend visserijbeleid te komen, boven het niveau uit van akkoorden met derde landen.

281. - grootst mogelijke soepelheid in de onderhandelingen met derde landen over verdragen betreffende bijkomende vangstrechten.

De vraag naar vis en visproducten kan bij lange na niet gedekt worden door de visstand in de Gemeenschap. Visrechten in wateren van niet-EG landen, worden door visserij-akkoorden vastgelegd, die op stricte wederkerigheid gebaseerd zijn. Ze moeten rekening houden met alle economische en technisch-wetenschappelijke aspecten van de samenwerking en zich niet beperken tot een financiële compensatie voor de vangstrechten.

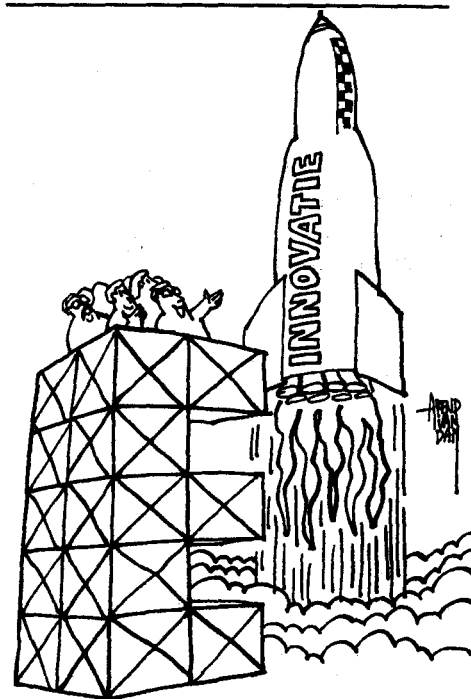
Wij verwezenlijken de Europese Gemeenschap voor Research en Technologie

282. De Europese Volkspartij legt grote nadruk op de ontwikkeling van een Europese onderzoeks- en technologiegemeenschap. Deze ontwikkeling is een noodzakelijke aanvulling van de Interne Markt van 1992.

283. Research en technologie vormen sleutelementen voor de concurrentiekracht van de Europese industrie. Topprestaties op wereldniveau vragen steeds meer om intensieve uitwisseling van wetenschappelijke en technologische know-how tussen de Europese landen. Alleen de landen die vandaag, in concurrentie met de Verenigde Staten en Japan, de technologieën van morgen ontwikkelen kunnen blijven concurreren op de wereldmarkt.

284. De bevoegdheid van de EG voor onderzoek en technologie is nu uitdrukkelijk vastgelegd in de Europese Akte. Daarin stelt de EG zich ten doel de wetenschappelijke en technische basis van de Europese industrie te versterken en de ontwikkeling van haar internationale concurrentiepositie vast te leggen. De Europese Volkspartij wil de mogelijkheden die hieruit voortvloeien ten volle benutten. Wij willen de Europese industrie, de gebruiker en dus de individuele burger, ten volle laten profiteren van het Europees innovatiepotentieel. De Europese Volkspartij hecht bijzondere betekenis aan de innoverende kracht van particuliere ondernemingen. Voor gemeenschappelijke Research en Development komen vooral projecten in aanmerking die op nationaal vlak niet haalbaar zijn omdat ze de financiële draagkracht van één enkel land te boven gaan, of projecten die grensoverschrijdend optreden noodzakelijk maken daar ze anders tot niet te verantwoorden dubbel werk zouden leiden. Financiële steun van de EG op dit vlak moet gericht zijn op het stimuleren van particuliere investeringen in toekomstgerichte projecten.

285. De Europese Volkspartij is uitdrukkelijk voorstander van Europese zelf-

Volop profiteren van Europese innovatiemogelijkheden.

standigheid in het onderzoek en exploitatie van de ruimte, met inbegrip van bemane ruimtevluchten. Europa heeft eigen gemeenschappelijke ruimteprogramma's nodig om zelf de ruimtevaarttechnieken te ontwikkelen en te commercialiseren. Een eigen Europese bevoegdheid voor ruimtevaartonderzoek- en -gebruik is tevens voorwaarde voor een vruchtbare en evenwichtige transatlantische samenwerking op dit gebied.

286. De Europese Volkspartij steunt de gemeenschappelijke Europese ruimtevaartprojecten ARIANE V en HERMES, alsook de Europese participatie aan COLOMBUS. Een Europese verkennings satelliet zou nuttig kunnen zijn. De Europese Volkspartij verheugt zich over de in het kader van Eureka gestarte internationale samenwerking tussen ondernemingen en wetenschappelijke instituten uit lidstaten van de EG en uit andere Europese staten, met inbegrip van de COMECON-lidstaten. De samenwerking zou moeten worden uitgebouwd onder de voorwaarde dat de westerse veiligheidsbelangen niet geschaad worden.

III WIJ MAKEN EEN MENSELIJKE SAMENLEVING IN EEN EUROPA VAN DE BURGER

301. De burger staat in het centrum van het Europees eenwordingsproces. Het Europa van de burger moet een Europa zonder grenspalen zijn. De Europese Volkspartij heeft daartoe belangrijke voorstellen gedaan en gesteund.

302. De perspectieven voor een „Europa zonder slagbomen” zijn door het in werking treden van de Europese Akte aanzienlijk gestegen. De voltooiing van de Interne Markt in 1992 biedt reële kansen om het Beneluxmodel van open interne grenzen voor alle EG-burgers te realiseren. De verdere opheffing van de binnengrenzen is een belangrijke stap in de richting van het Europa van de burger waarin zich een nieuw Gemeenschapsbewustzijn ontwikkelt.

303. De Europese Volkspartij streeft uitdrukkelijk naar een vermeerdering van het aantal maatregelen, die het Europa van de burger mogelijk maken en die zowel symbolische waarde hebben als ook invloed op het dagelijkse leven: algemeen gebruik van de verblijfsvergunning, een Europees rijbewijs, een Europese vlag, Europese sportteams, Europees volkslied. Zij nodigt de Raad uit, de voorstellen hiertoe van de commissie 'Europa van de Burgers (Adonno-Comité) en het Europees Parlement, aan te nemen.

304. Om uiting te geven aan de eenheid van de Europeanen stelt de Europese Volkspartij voor, dat bij de Olympische Spelen in Barcelona in 1992 de uitgezonden teams van de lidstaten, naast hun internationale vlaggen, de Europese vlag dragen.

Wij beschermen de natuur en waarborgen een leefbaar milieu

305. De Europese Volkspartij wil Europa verder ontwikkelen tot een milieugeenschap. Milieuvervuiling stopt niet aan de grenzen. Daarom is internationale samenwerking, vooral met de EG-buurlanden een voorwaarde om tot een

efficiënte milieubescherming te komen. Onze betrokkenheid bij de bescherming van het leefmilieu beantwoordt aan ons christelijk mensbeeld en onze verantwoordelijkheid tegenover de Scheping. Ons milieu beschermen en zo een leefbare toekomst verzekeren is een plicht tegenover volgende generaties.

306. Het EG-milieubeleid heeft zijn waarde bewezen. Belangrijke principes zoals preventie en 'de vervuiler betaalt' zijn heden als verplicht erkend. Op vele gebieden heeft de EG belangrijke maatregelen genomen, met name op het gebied van chemische producten, afvalindustrie, de water- en luchtverontreiniging.

307. De milieuproblemen zijn echter dringender geworden. De ontbossing heeft met name de noodzaak aangevoeld van verdere maatregelen tegen de luchtverontreiniging. Maar er moet ook opgetreden worden om zware ongevallen, vooral in de chemische sector, te vermijden. De groeiende problemen van afvalverwerking vragen om een gemeenschappelijke oplossing. Bijzondere aandacht moet besteed worden aan de bodembescherming.

308. De Europese Akte bevat het milieubeleid als eigen taak van de EG. Overeenkomstig het daar verankerde

subsidiariteitsprincipe moet de Gemeenschap zich richten op die probleemgebieden die een gemeenschappelijke aanpak vereisen. Het komt er nu op aan dit nieuwe principe inhoud te geven. De Europese Volkspartij wil dat het gemeenschappelijk milieubeleid aansluiting vindt bij de ontwikkelingen in de lidstaten. De EG moet erkennen dat een strict preventief milieubeleid een investering voor de toekomst is, die ecologisch en economisch de moeite loont; ze moet daartoe de gepaste maatregelen ontwikkelen en waarborgen. Milieubescherming verzekert op lange termijn de bestaansgrond van de Europese economie.

309. Doel van de Europese Volkspartij is het vaststellen van een communautaire milieubeschermingstandaard op hoog niveau. We willen daarbij de nieuwe juridische en institutionele mogelijkheden van de Europese Akte volledig benutten. Naast de stricte toepassing van het preventieprincipe houdt dit tevens in dat we de milieubelangen sterker laten wegen in de regionale en structuurpolitieke maatregelen, met name in het GLB.

310. Wij willen de milieubescherming stap voor stap verbeteren in Europa. In de EG door het gemeenschappelijk be-

De bodembescherming verdient bijzondere aandacht.

(foto Dijkstra & Zn.)

leid verder te ontwikkelen en daarbuiten door overleg tussen de EG en haar buurstaten. Milieubeleid noodzaakt tevens het wegwerken van tegenstrijdige belangen en het in acht nemen van de verschillende economische, sociale en technologische mogelijkheden.

311. De Europese Volkspartij wil het milieubewustzijn in Europa verder versterken. Steeds meer mensen moeten zich van hun verantwoordelijkheid bewust worden die ze voor milieu en natuur dragen. Reële vooruitgang kan slechts geboekt worden als de burgers van de noodzaak overtuigd zijn dat schade aan het milieu voorkomen moet worden en de economische activiteit ook onderzocht moet worden vanuit het oogpunt van het milieubeleid. Ons beleid wil impulsen aan dit proces geven.

312. Milieubeleid oriënteren aan de hand van het preventieprincipe betekent dat er niet slechts maatregelen genomen worden als er reeds schade toegebracht is. De Europese Volkspartij wil dat schadelijke emissies zo mogelijk volledig uitgesloten worden of tot een minimum worden beperkt, rekening houdend met de technische mogelijkheden.

313. Het Europees Parlement heeft een beslissende rol in de formulering van het EG-milieubeleid. Meer dan welk ander beslissingsorgaan van de Gemeenschap dan ook is het EP (Europees Parlement) geen belangenbehartiger van lidstaten, maar van de gehele Gemeenschap. De Europese Volkspartij is zich bewust van deze verantwoordelijkheid voor geheel Europa in het belang van de ontwikkeling van een Europese milieugemeenschap.

314. De Europese Volkspartij eist dat in de EG:

- strengere richtlijnen worden vastgelegd ter vermindering van de uitstoot van gassen van grote thermische centrales en andere verwarmingsinstallaties;
- ter bescherming van de ozonlaag het gebruik van fluor-chloor- en koolwaterstoffen in spuitbussen op korte termijn verboden wordt, behalve in de medische sector;
- de normen voor uitlaatgassen van per-

Milieubewustzijn moet vergroot worden.

sonenwagens verscherpt worden tot op het niveau in de Verenigde Staten en het aanbod van en de stimulans tot het gebruik van loodvrije benzine verhoogd wordt;

- een beleid van verstandig energieverbruik en de ontwikkeling van alternatieve energie bevorderd wordt.

315. Het CDA verwacht van alle verantwoordelijken in de economische, wetenschappelijke, administratieve en politieke sector:

- grotere inspanningen inzake afvalverwerking, met name van giftig afval;
- het creëren van een gesloten kringloop voor de afvalindustrie. Dit betekent op EG-niveau een afvalstatistiek, een uniforme nomenclatuur, een gemeenschappelijke databank van de afvalindustrie evenals het openstellen van de markt voor de recycling-producten;
- een uitvoerverbod van nucleair, chemisch en ander gevaarlijk afval, in het bijzonder naar Derde Wereldlanden als ook naar alle landen, die de vermindering van giftige stoffen niet garanderen kunnen op basis van de nieuwste technieken; daardoor wordt verdere milieuvervuiling voorkomen.

316. De Europese Volkspartij vraagt alle Europese staten een uniforme veiligheidsnorm op een zo hoog mogelijk niveau voor kerncentrales te accepteren en om deze norm te internationaliseren; de behandeling en opslag van nucleair afval te verzekeren op een ecologisch verantwoorde manier en het toezicht op en de controle van internationaal transport van nucleair afval te verbeteren.

317. De Europese Volkspartij zet er zich vastberaden voor in dat:

- de bescherming van grond- en oppervlaktewater alsook van ondergrondse meren verbeterd wordt en verdere maatregelen worden genomen om de kwaliteit van de Europese rivieren te verbeteren;

- efficiënte initiatieven ter bescherming van de zeeën genomen worden; vooral het storten van schadelijk afval in en het verbranden van chemisch afval op zee moeten worden stopgezet;

- nieuwe beschermingsgebieden aangegeven worden, die t.a.v. de fauna van bijzondere betekenis zijn en bijdragen tot bescherming van bedreigde diersoorten.

318. De Gemeenschap en haar lidstaten zoeken de samenwerking met niet-EG-lidstaten bij het bepalen van het milieubeleid. De Europese Volkspartij stelt voor:

- dat de Alpenlanden zich in een gemeenschappelijk verdrag verplichten tot passende maatregelen ter bescherming van het natuurlijk milieu in de Alpen;

- dat efficiënte initiatieven worden genomen om de eisen van natuurbescherming te verzoenen met de behoeften van toerisme en vrijetijdsbesteding;

- dat grensoverschrijdende natuurreservaten worden vastgelegd waarbij het Spaans-Frans grensgebied als eerste in aanmerking komt op grond van zijn bijzondere fauna en flora.

319. De Europese Volkspartij dringt erop aan dat:

- de wetgeving op dierenbescherming in landbouw en veeteelt verscherpt wordt;
- de invoer van producten van bedreigde diersoorten verboden wordt.

Wij stellen wetenschappelijke en technische vooruitgang in dienst van de mens, met inachtneming van de ethische en juridische principes.

320. Wij christen-democraten in de Europese Volks Partij zijn ervan overtuigd dat de menselijke waardigheid ons gebiedt in vrede en verantwoorde vrijheid te leven, zonder honger, en in een

schoon milieu. Wetenschap en techniek krijgen hun ethische rechtvaardiging al naar gelang ze deze doelstellingen dienen.

321. De voortgaande ontwikkeling van wetenschap en techniek is onontbeerlijk om de leefomstandigheden menselijker te maken en al wat leeft te beschermen. Moderne technologieën maken efficiënte milieubescherming, zuinig omspringen met schaarse grondstoffen, menselijke arbeidsvoorwaarden en nieuwe hulpmiddelen voor gehandicapten en bejaarden mogelijk.

322. Niet alles wat technisch mogelijk en economisch voordelig is, is wenselijk vanuit humanitair oogpunt. Voor ons christen-democraten is de technische vooruitgang niet alleen een wetenschappelijke en politieke uitdaging maar tevens een ethische, waarop we ook op Europees vlak een antwoord moeten vinden. Op basis van beschikbare kennis moet de mens steeds beslissen of het al dan niet toepassen van een technische vernieuwing verantwoord is.

323. Bij wetenschappelijke en technologische toepassingen houdt de Europese Volkspartij zich aan drie ethische principes:

- bescherming van menselijke waardigheid en persoonlijke rechten, vanaf de bevruchting tot de natuurlijke dood.
- verantwoordelijkheid voor de Scheping;
- en de plicht ten opzichte van toekomstige generaties.

324. De eerbied voor de Schepping verplicht ons om de schoonheid en diversiteit van de natuur als een fundamentele basis voor een menswaardig bestaan te beschermen voor de huidige en toekomstige generaties. We mogen de leefvoorwaarden van morgen niet vernietigen of in gevaar brengen. Het gebruik van nieuwe technologieën of ingrepen in de natuur moet tegenover onze nakomelingen te verantwoorden zijn.

325. De menselijke waardigheid mag door genetische experimenten niet in gevaar worden gebracht. De mens mag geen object voor genetische manipulatie worden.

326. De moderne geneeskunde en biologie maken het mogelijk menselijk leven te creëren in of buiten het moederlichaam zonder daarbij het natuurlijke proces te volgen. Deze nieuwe methodes (kunstmatige inseminatie, invitrobevruchting, embryo-transplantatie) kunnen de hartewens van een paar vervullen in die gevallen waar het verwekken van een kind om biologische redenen niet mogelijk is.

327. Alle beslissingen i.v.m. kunstmatige voortplanting moeten getoetst worden aan het welzijn van het kind en aan de menselijke waardigheid. De waarde van het leven en de bescherming van huwelijk en gezin moeten daarbij gerespecteerd worden.

328. Voor de Europese Volkspartij rechtvaardigt het verlangen naar kinderen evenwel niet elke ingreep in de conceptie of de zwangerschap. Het Christelijke uitgangspunt van huwelijk en gezin eist, dat kunstmatige bevruchting er niet toe mag leiden dat het ontstaan van menselijk leven ontkoppeld wordt van wederzijdse liefde en verantwoordelijkheid van de ouders.

329. De Europese Volkspartij vraagt de nationale wetgevers in dit verband grenzen te stellen aan de toepassing van kunstmatige bevruchting bij mensen en om buitenlichamelijk ontstaan leven juridisch te beschermen. Bescherming van embryo's moet in een totaalconcept van bescherming van het leven geïntegreerd worden.

Wij bevorderen cultuur en vorming

330. Europa heeft een buitengewoon rijk cultureel erfgoed en een groot potentieel aan artistieke creativiteit. In een steeds technischer wordende wereld is de kunst als uitdrukking van creatieve vrijheid een noodzakelijk element. Voornaamste opdracht in het beleid van de Europese Volks Partij over deze materie is deze vrijheid te bewaren en te verstevigen. Derhalve verwacht de Europese Volkspartij dat de EG-instellingen, beantwoordend aan hun doelstellingen, de vrijheid van burgers en maatschappelijke verbanden steeds eerbiedigen en bevorderen.

331. De verscheidenheid van de Europese cultuur moet direct of indirect gesteund en bevorderd worden door de Europese wetgeving. Deze diversiteit is Europa's sterkste punt.

332. In de Raad van Europa bestaat sinds meer dan 30 jaar een vruchtbare samenwerking tussen de 12 lidstaten inzake cultuur, jeugd, sociaal beleid, mensenrechten enz. Ook de EG ontwikkelt de laatste jaren een grotere activiteit op deze terreinen. De Europese Volkspartij wenst een betere coördinatie en informatie tussen beide instellingen om dubbel werk te vermijden. Deze nauwere samenwerking, ook reeds geëist in het Rapport-Colombo van 12 juni 1985, moet tot een sterkere solidariteit tussen alle Europese democratische staten leiden.

Kennis van de Europese cultuur is noodzakelijk voor de Europese eenwording.

333. De verscheidenheid van culturen in Europa is een onmisbare rijkdom die bewaard moet blijven. Dit is niet in tegenpraak met het steunen van inspanningen die een gemeenschappelijk Europees cultuurbewustzijn bevorderen. De wil tot Europese eenwording vereist begrip voor de cultuur van de buurlanden evenzeer als kennis van wat we in de Europese cultuur gemeenschappelijk hebben. Derhalve wensen we dat school- en leerplannen, voorzover dat nog niet is gebeurd, rekening houden met de Europese dimensie en uitwisselingsprogramma's worden opgesteld.

334. Kennis van de taal van de buurlanden in de EG is een belangrijke voorwaarde om de culturele verscheidenheid van Europa te begrijpen. Wij willen dat iedere jongere op school minstens één andere Europese taal leert en dat in het kader van initiatieven voor de vorming van volwassenen de kennis van een tweede of derde Europese taal blijvend bevorderd wordt. Ook de betekenis van minder gebruikte talen in de Gemeenschap moet daarbij in acht worden genomen.

335. Derhalve vraagt de Europese Volkspartij een uitbreiding van alle mogelijke maatregelen die het begrip van de Europese burgers voor de cultuur van de omringende landen verdiept:

- betere toerusting en uitbreiding van de activiteiten van culturele instellingen en socio-culturele verenigingen, waarvan vele op het vormingswerk zijn gericht;
- bevordering van artistieke en historische tentoonstellingen;
- meer uitwisseling van beeldende kunst en van toneelgezelschappen;
- betrekken van de volkskunst in Europese uitwisselingsprogramma's;
- voorrang geven aan culturele programma's voor en van jongeren;
- daadwerkelijke ondersteuning van Europese jumelage tussen steden en gemeenten.

336. Wij vragen nieuwe initiatieven voor de oprichting van de in het Rapport-Tindemans (1975) voorgestelde Europese Stichting, die als Gemeenschapsinstelling moet worden ontworpen en beheerd. Ze moet initiatieven

nemen en projecten bevorderen die het Europees Gemeenschapsbesef verbeteren.

337. De Europese Volkspartij zet zich in voor een harmonisering van de bestaande regelingen ter bescherming van musicale, literaire en andere artistieke producties.

338. Europa heeft talrijke monumenten en andere herinneringen aan zijn verleden. Zij leveren een bijdrage aan een beter begrip voor de culturele, intellectuele en politieke wortels van Europa. In heel Europa moet een consequent en efficiënt monumentenzorgbeleid gevoerd worden. Het zou wenselijk zijn als de bescherming van gedenktekens onderwerp van een voortdurende inspanning op nationaal en Gemeenschapsniveau zou worden.

339. De Europese Volkspartij ziet in de elektronische media nieuwe kansen voor Europese culturele uitwisseling. Satellietuitzendingen kunnen het begrip van de burger voor de omringende landen bevorderen. We zetten ons ervoor in dat in het kader van een verstandig gebruik van satellietcapaciteit het programma-aanbod van alle lidstaten op passende wijze wordt benut. Dit vergt een Europese omroeporganisatie, op basis van internationale overeenkomsten, die ook aandacht geeft aan culturele programma's van niet-EG-staten. In ieder geval maakt de Europese Volkspartij duidelijk dat zij de culturele opdracht als wezenlijke opdracht van de media beschouwt; een opdracht die niet door economische aspecten verdrongen mag worden. In artikel 10 van de Europese mensenrechtenconventie wordt de vrijheid van meningsuiting en -vorming verzekerd. We verwerpen iedere poging, die de vrijheid van informatie en opinie door overheidsmaatregelen wil reglementeren - behalve om rechtsstatelijke redenen, die dan in ieder geval aan het pluralisme en de veelzijdigheid van de programma's geen afbreuk mogen doen. We verwerpen ook elke poging om de meningsvrijheid door politieke, maatschappelijke of economische druk in te perken.

340. Het voortschrijdend proces van

Europese eenwording maakt het creëren van gelijkwaardige opleidingen nodig en daarom is nauwe samenwerking tussen onderwijsinstellingen onontkoombaar. Wij zetten ons in voor een onderlinge erkenning van alle diploma's en beroepskwalificaties, waarbij bedrijfsopleidingen sterker ontwikkeld dienen te worden. Het vrije verkeer van personen is alleen dan te realiseren, wanneer de opleidingskwalificaties overal in de Gemeenschap erkend worden. Bij te grote inhoudelijke verschillen tussen opleidingen moeten er middelen zijn die noodzakelijke aanpassingen mogelijk maken.

341. De Europese Volkspartij eist dat de Raadsbeslissing van 1985 over de gelijkwaardigheid van beroepsbekwaamheid van vaklui en alle andere beroepsopleidingen in 1992 uitgevoerd is en wel voor alle sectoren. Eenzelfde procedure moet ingeleid en in 1992 afgesloten zijn voor het diploma dat recht geeft om zich als vakman te mogen vestigen. In concreto berust hierop het vrij verkeer van werknemers, zonder welke een flexibele arbeidsmarkt niet mogelijk is.

342. Er zijn belangrijke geestelijke en technologische innovaties uitgegaan van Europa. De Europese Volkspartij wil deze rol van Europa verder versterken. Derhalve zijn we voorstander van de intensivering van de wetenschappelijke betrekkingen tussen de lidstaten. De ontwikkeling van het ERASMUS-programma biedt ons zeer belangrijke mogelijkheden die verder onderzocht moeten worden. Het wetenschappelijk contact moet ook verbeterd worden door samenwerking tussen universiteiten en uitwisseling van hoogleraren.

Wij willen een gezins- en kindvriendelijk Europa

343. Doel van de gezinspolitiek van de Europese Volkspartij is de betekenis van het gezin als basisgemeenschap te versterken. Voor ons is het gezin als leef- en opvoedingsgemeenschap de belangrijkste plaats voor individuele geborgenheid en waardenoverdracht; een plek van solidariteit en verantwoordelijkheid, die in gelijkwaardigheid van de ouders,

Gezinspolitiek is de hoeksteen van sociaal beleid in Europa. Het kind staat in het middelpunt van de gezinspolitiek.

in onafhankelijkheid en in wederzijds respect van elk lid van het gezin moeten worden betracht.

344. Voor ons blijft het gezinsbeleid een hoeksteen van ons sociaal beleid in een vrij en democratisch Europa. De staat kan en moet het gezin steunen. De staat kan nooit in de plaats van het gezin treden.

345. Mede d.m.v. gezinspolitiek moet getracht worden om tegemoet te komen aan het moeilijke demografische probleem waarvoor Europa staat.

346. Wij houden ons aan onze basisprincipes betreffende de waardigheid van de menselijke persoon, het huwelijk en het gezin. Gezin betekent voor ons in eerste instantie een gehuwd paar of iemand die gehuwd is geweest, met of zonder kind(eren). Wij mogen echter niet aan andere leefgemeenschappen voorbijgaan.

347. Vrouwen hebben een belangrijke plaats in het gezin, ze zijn er dikwijls het middelpunt van. Maar even belangrijk zijn rol en taak van de man in het gezin. Met name de taakverdeling tussen de beide partners in het gezin, dat zij samen op basis van gelijkwaardigheid gesticht hebben, is belangrijk.

348. Het kind is uiteraard de natuurlijke aanvulling van het gezin en staat in het middelpunt van de gezinspolitiek.

349. De effectieve bescherming van het ongeboren leven is van wezenlijk belang voor een menselijk Europa. Het ongeboren kind heeft vanaf de conceptie

evenveel recht op leven als na de geboorte.

350. De gezinspolitiek van de Europese Volkspartij is er op gericht ouders te helpen gezins- en beroepsleven beter te combineren. De maatregelen blijven ineffectief wanneer een echte taakverdeling binnen het gezin uitblijft.

351. Gezinspolitiek moet bijdragen tot de ontwikkeling van alle gezinsleden zonder bevoorrechtiging van één van de leden van het gezin. Dit geldt voor de gehele levensduur van een gezinslid. De gezinsleden hebben naast rechten die voortvloeien uit de gezinssituatie ook zelfstandige rechten.

352. Het gezinsbeleid van de Europese Volkspartij wil van éénoudergezinnen geen geïsoleerde groep maken. Het gezinsbeleid moet derhalve de lasten voor éénoudergezinnen verlichten.

353. In een gezinsbeleid moeten daarom maatregelen genomen worden ten gunste van alle kinderen. Kinderen verdienen een leefomgeving die hun de beste ontwikkelingskansen biedt. Hun welzijn is om de eerste plaats een taak voor de ouders, maar is eveneens een verantwoordelijkheid van de hele samenleving. Derhalve moet het welzijn van de kinderen in het middelpunt van onze politieke beslissingen staan.

354. Het economisch, sociaal, cultureel en educatief beleid beïnvloedt op bijzondere wijze de situatie van het gezin. Een samenhangend gezinsbeleid dat deze verschillende aspecten integreert,

vraagt om passende regeringsmaatregelen, bv. door de oprichting van een ministerie voor het gezin.

355. De Europese Volkspartij wil dat de arbeidsorganisaties en -wetgeving, het belastingstelsel en dat van de sociale zekerheid meer rekening houdt met gezinnen met kinderen.

356. De regeling van werktijden moet gezinsvriendelijker en flexibeler worden. Dit betekent: Flexibeler arbeidstijden, deeltijdarbeid met garanties voor solide sociale zekerheid, mogelijkheid tot onbetaald verlof als gevolg van familie-omstandigheden, flexibelere openingsuren voor kindercrèches, kleuterscholen, lagere scholen en openbare diensten, zodat differentiatie van kinderopvang mogelijk gemaakt wordt.

357. Om tot erkenning en herwaardering van gezinstaken te komen vindt de Europese Volkspartij het noodzakelijk dat in het bedrijf rekening wordt gehouden met de tijd die één van de ouders aan het gezin moet besteden. Bij de herintreding in het beroepsleven hebben deze mensen recht op omscholing en verder beroepsopleiding.

358. De Europese Volkspartij streeft naar een belastingwetgeving,
- die huwelijksluiting niet bestraft;
- die het werk van de echtgeno(o)t(e), die zich wijdt aan de opvoeding van de kinderen, financieel erkent;
- die rekening houdt met de werkelijke lasten van het gezin, met name de kosten van de verzorging van de kinderen.

359. Wij willen dat in de sociale zekerheidssystemen in alle EG-lidstaten

- in een moederschapsverlof (dan wel ouderschapsverlof), in een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en in een volledig juridisch statuut voor de meehelpende echtgeno(o)t(e) voorzien wordt;

- sociale zekerheid gegarandeerd wordt voor de echtgeno(o)t(e) die zijn (haar) betaalde werk opgeeft om zich aan de opvoeding van de kinderen of de opvang van hulpbehoevende familieleden te wijden;

- bij de bepaling van het pensioen rekening wordt gehouden met het aantal kinderen;

- een instrument gecreëerd wordt voor de invordering van alimentatie voor echtgenoten en kinderen bij gescheiden echtparen;

- indien beide echtgenoten een betaalde activiteit uitoefenen gegarandeerd wordt dat de huwelijkssluiting sociale zekerheidsrechten van de respectievelijke partners niet op de helling zet.

Om deze doelen te realiseren streven we naar een Europese Richtlijn.

360. School en gezinsleven zijn nauw met elkaar verbonden. Daarom moet rekening worden gehouden met de wensen van de ouders. De school moet enerzijds door gekwalificeerd onderwijs op het beroepsleven voorbereiden, anderzijds moet ze in haar opvoedende taak waarden als familiebesef en verantwoordelijkheid als lid van de maatschappij bijbrengen. Het onderwijs moet jongens en meisjes gelijke kansen geven:

- door te wijzen op de taakverdelingen in gezin, beroep, maatschappelijke organisatie en politiek,

- door in beroepsvoorlichting te voorkomen dat meisjes kiezen voor minderwaardige banen of banen die geen perspectieven bieden.

361. De moderne media oefenen een grote invloed uit op het gezin. Ze kunnen dus een belangrijke rol spelen in het creëren van een gezinsvriendelijk klimaat en in het bevorderen van gelijkberechtiging en partnerschap.

362. Bruut geweld en pornografie in de

media moeten verboden worden. De productie van en het in de handel brengen van videocassettes en de toegang van jongeren tot vertoningen moeten streng worden gereguleerd.

363. Wij mogen de ogen niet sluiten voor het probleem van de kindermishandeling. De Europese Volkspartij vraagt een brede informatiecampagne - vooral via de massa-media - om kinderen tegen geweld te beschermen. Alle sociale groepen moeten hieraan bijdragen.

Wij bieden nieuwe mogelijkheden voor vrouwen

364. De Europese Volkspartij zet zich in voor gelijke kansen en rechten voor man en vrouw. Man en vrouw moeten op elk vlak - in gezin, beroep en samenleving - gelijkberechtigd zijn om zo hun politieke en sociale verantwoordelijkheden in een vrije democratische staat te kunnen vervullen. Zo'n staat is immers aangewezen op de medewerking van alle burgers.

365. De Europese Volkspartij wil:

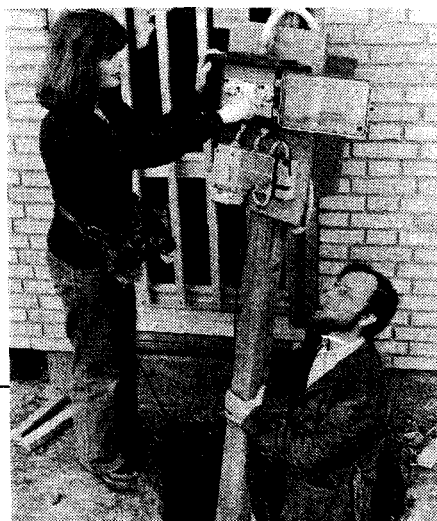
- dat vrouwen ten volle aan de politieke, economische en sociale besluitvorming kunnen meewerken en toegang hebben tot sleutelposities;

- dat geen enkele vrouw in haar beroepsleven benadeeld wordt wat betreft beloning, sociale voordelen en bevorderingen en belasting. De vrouw die een beroep wil uitoefenen moet buitenshuis kunnen werken.

366. De Europese Volkspartij wil dat in de EG:

- verdere reglementeringen de eerbied-

Vrouwen die een beroep willen uitoefenen moeten buitenshuis kunnen werken.

ging van inhoud en bedoeling van de Richtlijnen over gelijk loon, gelijke toegang tot beroepen en gelijke sociale zekerheid verzekeren. Deze Richtlijnen hebben een kader vastgesteld; er zijn echter nog grote inspanningen nodig om ze te voltooien, in praktijk te brengen en aan de Interne Markt aan te passen.

- vorming, omscholing en bijscholing openstaan voor alle vrouwen die zich na een periode van gezinsarbeid weer op de arbeidsmarkt melden.

367. De Europese Volkspartij hecht groot belang aan een gekwalificeerde opleiding voor vrouwen, die juist heden ten dage noodzakelijk is om beroeps-kansen te verkrijgen bij de invoering van nieuwe technologieën.

368. Gelet op de hoge werkloosheid van vrouwen, doet de Europese Volkspartij een beroep op de sociale partners, de EG-Commissie en de Ministerraad om in het kader van het Sociaal Fonds passende maatregelen te treffen voor nieuwe banen en beroepen voor vrouwen.

Wij bieden de jeugd nieuwe kansen voor de toekomst

369. Blijvende vooruitgang op weg naar Europese eenwording kan slechts bereikt worden indien de jeugd voor de Europese idee gewonnen wordt en er actief bij betrokken wordt.

370. De Europese Volkspartij steunt derhalve alle initiatieven die de Europese integratie op scholen en daarbuiten aan bod laten komen en de jeugd nieuwe toekomstkansen bieden. De Europese Volkspartij hecht dan ook bijzonder belang aan de initiatieven die moeten uitgaan van het onderwijsbeleid in de verschillende lidstaten, om door opvoeding en vorming kinderen op te leiden tot Europese burgers. Het integreren van de Europese gedachte in de verschillende leerinhouden moet plaats vinden zodra de kinderen leerplichtig zijn.

371. In dit verband steunt de Europese Volkspartij het Gemeenschapsprogramma COMETT voor de technologische vorming en ontwikkeling. Dit program-

ma bevordert met name de grensoverschrijdende samenwerking tussen universiteiten en industrieën en de uitwisseling van studenten ten behoeve van de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën.

372. De Europese Volkspartij hecht ook een bijzonder belang aan het ERASMUS-program dat aan steeds meer studenten ten goede komt. We willen de mobiliteit en opleiding van hogeschoolstudenten en daarmee hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten, door in EG-kader een toelage te geven voor de meerkosten van studies in het buitenland en door buitenlandse studies te erkennen.

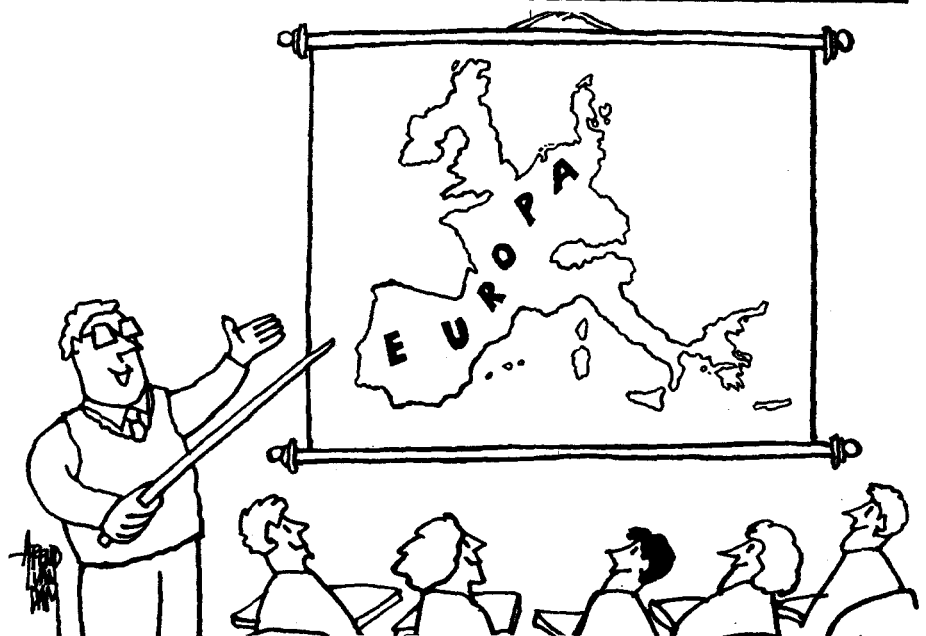
373. De Europese Volkspartij zal zich verder inzetten voor het nieuwe program voor jongerenuitwisseling „YES” (Youth Exchange Scheme). „YES voor Europa” moet 80.000 jongeren een verblijf van één tot drie weken in een ander EG-land mogelijk maken om:

- inzicht te verwerven in het economisch, sociaal en cultureel leven van een andere lidstaat door rechtstreeks contact met de lokale bevolking
- ideeën uit te wisselen, over gemeenschappelijke interesses, te praten met jongeren uit andere lidstaten en een Europees bewustzijn te ontwikkelen.

374. De Europese Raad heeft op 1 december 1987 met beslissende steun van de Europese Volks Partij een vijfjaren-program goedgekeurd voor beroepsopleiding en voorbereiding van jongeren op het beroepsleven en het leven als volwassene. Belangrijkste instrument hiervoor is het Sociaal Fonds dat driekwart van zijn middelen inzet voor de opleiding en eerste beroepservaring van jongeren beneden de 25 jaar. We willen dat deze financiële steun in het bijzonder aan jongeren uit achtergestelde EG-regio's ten goede komt.

375. Aan jongeren, met name zij die tot de kansarme groepen behoren, de langdurige werklozen en etnische minderheden, dient perspectief geboden te worden door:

- gelijke kansen op scholing en onderwijs voor iedereen op elk niveau;
- werkervaring met uitzicht op werk.

Op scholen is aandacht voor de Europese integratie gewenst: kinderen moeten opgeleid worden tot Europese burgers.

376. Ook tijdens de volgende zittingsperiode zal de Europese Volkspartij de Europese Volkspartij zich voor specifieke doelen voor jongeren inzetten. Slechts een sterke Europese Volkspartij-fractie is in staat bestaande hindernissen voor een Europees jeugd- en vormingsbeleid uit de weg te ruimen. Dit betekent ook dat de voorstellen van het „Verslag Fontaine” gerealiseerd moeten worden: de sociale en economische status van jongeren moet door een Europees kaderakkoord geharmoniseerd worden: zò worden kansen tot sociale integratie in alle lidstaten gelijk getrokken en worden er reële voorwaarden voor grotere mobiliteit van jongeren gecreëerd.

377. De Europese Volkspartij steunt de idee een „Europese dienst voor samenwerking” op te richten die open moet staan voor vrijwilligers uit derde landen. De dienst moet zowel de ontwikkelings-samenwerking als het Europees bewustzijn bevorderen.

Wij willen een eervolle plaats voor de ouderen in onze samenleving.

378. Het aantal oudere medeburgers zal in de komende jaren snel toenemen.

Het bezit van zoveel mensen met een lange levenservaring betekent een belangrijke verrijking van onze maatschappij. Ouderen moeten dan ook zo lang mogelijk geïntegreerd blijven in de maatschappij.

379. Ouderen hebben recht op een onafhankelijke en gelijkwaardige deelname aan het economische, sociale en culturele leven. Het recht op een zinvolle activiteit bijvoorbeeld, geldt ook voor hen. Een wettelijke bescherming van de rechtspositie van de oude werknemer, herverdeling van arbeid met de mogelijkheid voor ouderen om in deeltijd te werken en een flexibele pensionering op vrijwillige basis behoren zó nodig op Europees niveau geregeld te worden.

380. De ouderdomsvoorzieningen zullen in de toekomst steeds belangrijker worden om het welzijn van de oudere generatie te garanderen. Wij wensen dat de hoogten van de pensioenen voldoende zijn voor een aanvaardbaar bestaan. Het spreekt vanzelf dat de gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de pensioenen voldoende moet worden gewaarborgd.

381. Wij wijzen erop dat een goed functionerende gezondheidszorg buitengewoon belangrijk is voor de ouderen. De

nationale overheden moeten zorgen voor de geografische en financiële bereikbaarheid van voorzieningen in de gezondheidszorg. In die EG-landen waar de gezondheidszorg nog onvoldoende is ontwikkeld, kan de EG modelprojecten opzetten, gebaseerd op goede ervaringen in andere EG-landen.

382. De Europese Volkspartij vindt het belangrijk dat ouderen zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, ook als hun gezondheid verslechtert. Wij pleiten in dit verband voor een netwerk van ondersteunende faciliteiten. Wanneer de familieleden bereid zijn om de zorg voor een oudere op zich te nemen, dan moeten zij kunnen rekenen op een buitengewoon verlof, een financiële vergoeding en fiscale tegemoetkomingen. De EG-Richtlijn voor het ouderschaps- en gezinsverlof moet op dit punt worden aangepast.

383. Onderwijs en culturele voorzieningen zullen zich in sterkere mate moeten richten op de oudere inwoners van de EG. Hetzelfde geldt voor het openbaar vervoer waarop veel ouderen zijn aangewezen. Wij pleiten voor de invoering van een ouderenpaspoort dat recht geeft op kortingen in het openbaar vervoer, op culturele- en onderwijsvoorzieningen. Dit ouderenpaspoort moet in alle EG-landen kunnen worden gebruikt.

Wij verbeteren de leefomstandigheden van onze minder valide medeburgers

384. De minder validen genieten onze bijzondere aandacht. De Europese Volkspartij zet zich in voor de verbetering van hun leefomstandigheden door een actiever en onafhankelijker leven voor alle gehandicapten te bevorderen.

385. Het beleid moet erop gericht zijn gehandicapten zoveel mogelijk in de samenleving te integreren. De Europese Volkspartij vraagt met name:

- de garantie op het recht op gelijke kansen in het beroepsleven, zoals bepaald in de „Aanbeveling over de tewerkstelling van gehandicapten” van de EG van juli '86;
- de aanpassing van particuliere en

Openbare voorzieningen moeten voor gehandicapten aangepast worden. Op de foto de „spoorvlieder”, een lift om per rolstoel de trein in te rijden.

openbare gebouwen aan de behoeften van de minder validen;

- de oprichting van een Europees documentatie-, pers- en informatiecentrum;
- sterkere participatie van gehandicapten en hun organisaties in de besluitvorming die hen zelf betreft;
- sterke integratie van minder validen in de bestaande vormings- en opleidingsplaatsen om van jongs af aan begrip voor hun situatie te bevorderen;
- financiële solidariteit met de gehandicapten op alle gebieden van de sociale zekerheid;
- dat er een Richtlijn wordt uitgevaardigd, waarin de belangrijkste elementen voor sociaal-economische integratie van gehandicapten worden vastgelegd.

Wij bestrijden de armoede

386. De strijd tegen de armoede mag niet alleen maar berusten op sociale zorg, maar dient ook uit te gaan van integratie en van hulp-tot-zelfhulp.

387. De Europese Volkspartij zet zich in voor particuliere- en overheidshulp voor sociaal zwakkeren, vooral voor armen en bejaarden, alsook voor werknemers van buiten de EG.

388. Er zijn veel armen in de Gemeenschap. In de EG leven vele miljoenen mannen, vrouwen en kinderen in grote armoede. Hun (her)integratie moet de EG na aan het hart liggen. In dit verband hebben de sociale mensenrechten een bijzondere betekenis. Om het zelfrespect en zelfvertrouwen van sociaal zwakkeren te stimuleren, zijn dringend maatregelen geboden, zoals bv. alfabetisering, beroepsscholing en bijscholing, scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen en een passend woningaanbod. Particulier initiatief dat zich onafgebroken inzet voor verzachting en leniging van de grootste noden moet door de EG ondersteund worden.

Wij eisen gemeenschappelijke maatregelen tegen AIDS

389. De strijd tegen AIDS vraagt grote inspanningen op wereld- en Europees niveau om gezonde mensen te beschermen tegen besmetting en om dragers van het virus en AIDS-patiënten te verzorgen.

390. De Europese Volkspartij zet zich in voor:

- passende verzorgingsmaatregelen voor AIDS-patiënten en een passende opleiding voor artsen en verplegend personeel;
- een omvangrijke informatiecampagne ter voorkoming van AIDS, gericht op alle lagen van de bevolking, m.n. op die groepen die het grootste risico lopen. Zo'n campagne moet er tegelijkertijd aan bijdragen dat AIDS-patiënten niet geïsoleerd raken.
- een verplicht onderricht voor jongeren op scholen in alle lidstaten van de EG;
- een Europese uitwisseling van gegevens en coördinatie op Europees niveau en stimulering van wetenschappelijk onderzoek en maatregelen voor AIDS-bestrijding in Europa.

Wij bestrijden het drugsmisbruik

391. De Europese Volkspartij verheugt zich over de beslissing van de Europese Raad om gemeenschappelijke maatregelen te nemen tegen het drugsmisbruik en streeft naar de realisering van de voorstellen van de Drugswerkgroep van het Europees Parlement.

392. De Europese Volkspartij zet zich in voor:

- een uitgebreid educatief program ter voorkoming van drugsmisbruik; een program dat zich tot alle lagen van de bevolking richt;
- een verhoging van de financiële steun aan UNDAC, en bilaterale maatregelen om een omschakeling van de landbouw van die landen mogelijk te maken die afhankelijk zijn van de productie en uitvoer van drugs;
- een versterking van de communautaire en internationale samenwerking en coördinatie tussen de verschillende politiemachten, zowel in de EG als op wereldniveau;
- een harmonisering op EG-niveau van de nationale wetgeving van verdovende middelen, met name op het gebied van strafvervolgning inzake de veroordeling van drugshandelaars en de inbeslagname van hun vermogen.

Wij ontwikkelen een gemeenschappelijk juridische ruimte en beschermen de interne veiligheid

393. De Europese Volkspartij zet zich in voor een Europese juridische ruimte. Een gemeenschappelijke rechtspolitiek

voor de interne veiligheid van de Europese Unie veronderstelt een identiteit van fundamentele waarden en normen die zich in concrete juridische termen moeten vertalen.

394. De Europese interne veiligheid hangt voornamelijk af van de samenwerking tussen de lidstaten in de strijd tegen de georganiseerde misdaad. Hierbij mag niet vergeten worden dat terrorisme en andere vormen van georganiseerde misdaad elkaar beïnvloeden. Gemeenschappelijk beleid en visie op het gebied van de bestrijding van de georganiseerde misdaad vormen een noodzakelijk complement voor de verwezenlijking van de Interne Markt.

395. De Europese Volkspartij vraagt een nog nauwere samenwerking tussen de veiligheidsdiensten van de lidstaten in de strijd tegen de georganiseerde misdaad. Op het vlak van preventie kan de geïnstitutionaliseerde samenwerking, zoals in de Trevi-Groep of de Groep-Pompidou, waaraan ook niet-lidstaten kunnen deelnemen, versterkt worden.

396. Om een gemeenschappelijk beleid voor de binnenlandse veiligheid in de vrije Interne Markt te realiseren stelt de Europese Volkspartij voor:

- intensivering van de samenwerking van de veiligheidsdiensten, met name op multilateraal niveau;
- oprichting van een multilaterale documentatie over de aard en manier waarop de georganiseerde misdaad zich manifesteert, waarbij een passende bescherming van de privacy nodig is (deze maatregel moet in verhouding staan tot het strafbare feit);
- vereenvoudiging van de grensoverschrijdende samenwerking tussen veiligheidsdiensten, gerechtshoven en officieren van justitie;
- regeling van grensoverschrijdende bevoegdheidsconflicten, met name op het gebied van de rechtspleging, teneinde de georganiseerde misdaad te bestrijden;
- een regeling voor de bestrijding en het voorkomen van witte boordencriminaliteit.

Europese samenwerking bij de aanpak van het drugs- en heroïneprobleem is noodzakelijk.

IV WIJ VERSTERKEN DE VEILIGHEID IN EUROPA EN DE VREDE IN DE WERELD

401. De Europese Volkspartij-lidpartijen uit landen van het Atlantisch Bondgenootschap:

- bekrachtigen hun verbondenheid met de Alliantie die sinds 40 jaar door de solidariteit tussen de vrije staten van het Westen de vrede garandeert. Met dit Bondgenootschap hebben Europeanen, Amerikanen en Canadezen gekozen voor gemeenschappelijke waarden en doelstellingen: het is de uitdrukking binnen de buitenlandse politiek van onze keuze voor democratie en vrijheid, voor de sociale- en de rechtsstaat. De Westerse gemeenschap stoelt op gemeenschappelijke waarden en overtuigingen: op principes van democratie, recht, persoonlijke vrijheid, sociale gerechtigheid en de eerbied voor de universele rechten van de mens, met inbegrip van het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren. Eenheid en hechtheid in het Atlantische Bondgenootschap blijven de beslissende voorwaarden voor een actieve Oost-West-dialoog.

- willen de uitbouw van de EG tot een Europese Veiligheidsunie, die een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid moet verzekeren.

In dit perspectief spannen de lidpartijen van de Europese Volkspartij uit landen van het Atlantisch Bondgenootschap zich in voor het volgende:

402. - om hun eigen veiligheid te waarborgen, moeten de Europese Staten in het Atlantisch Bondgenootschap een grotere verantwoordelijkheid op zich nemen, overeenkomstig hun materiële mogelijkheden. Zij moeten hun economische kracht inzetten op het gebied van buitenlands- en veiligheidsbeleid en de Europese pijler versterken. Alleen zo kunnen ze hun belangen in het Bondgenootschap verdedigen op voet van gelijkheid met de Amerikaanse partner.

403. - De politieke en strategische eenheid van het Bondgenootschap moet ook in de toekomst verzekerd blijven door wederzijds respect voor de belan-

gen van de lidstaten. Hoe meer Europa op eigen kracht doet, des te overtuigender zullen de Verenigde Staten zich met Europa verbonden voelen. Ook een verenigd Europa kan politiek en militair alleen, zonder steun van de Verenigde Staten, het hoofd niet bieden aan de Oostelijke bedreiging. De Amerikaanse nucleaire garantie voor Europa en de Amerikaanse troepen in Europa kunnen niet door Europese garanties en troepen vervangen worden.

404. - De WEU (West Europese Unie) en de EPS (Europese Politieke Samenwerking) bieden belangrijke mogelijkheden en instrumenten om in het Europees buitenlands- en veiligheidsbeleid beter samen te werken en om het vrije Europa als evenwichtige pijler in het Bondgenootschap te versterken. De Duits-Franse defensiesamenwerking is hiertoe een belangrijke bijdrage.

405. - In de Europese Akte verklaren de EG-lidstaten bereid te zijn hun standpunten ten aanzien van de politieke en economische aspecten van de veiligheid beter te coördineren. De Europese Volkspartij begroet deze eerste stap, maar pleit er toch voor dat in EPS-kader alle aspecten van de veiligheid worden behandeld, het Europees Parlement hierover wordt geadviseerd en aldus met alle beschikbare middelen de coördinatie versterkt wordt met de Parlementaire Vergadering van de WEU. De EPS moet een effectieve bijdrage leveren aan de uitbreiding van de EG tot een Europese veiligheidsunie.

406. - De principes die de leden van de WEU in november '87 in Den Haag in een Gemeenschappelijk Platform hebben vastgelegd moeten gerealiseerd worden. De strategie van het Bondgenootschap: d.i. oorlog te voorkomen door afschrikking, die berust op een evenwichtige verhouding tussen nucleaire en conventionele bewapening op zo laag mogelijk niveau, moet geloofwaardig en uitvoerbaar blijven. De

noodzakelijke inspanningen moeten erop gericht blijven dat deze krachten doeltreffend blijven. De WEU moet open staan voor Europese landen die op deze basis willen toetreden.

407. - De Europese Veiligheidsraad, zoals vermeld in het actieprogramma van de Europese Volkspartij van 1984, moet worden samengesteld uit leden van de Europese Raad en de ministers van Defensie uit de WEU-staten of zij, die de principes van het Platform van Den Haag onderschrijven. De Europese Veiligheidsraad moet tenminste éénmaal per jaar samenkomen, en wel vóór de Top van de NAVO-Raad, zodat Europese landen in het Bondgenootschap een gemeenschappelijk standpunt kunnen innemen.

408. - Een verdere normalisering van de conventionele bewapening kan de stootkracht en de operationaliteit van de strijdkrachten verhogen en de kosten verminderen. Met het oog op de Interne Markt wordt de samenwerking in de wapenindustrie, die met name in het kader van de onafhankelijke planninggroep zou moeten plaatsvinden, onmisbaar. Voor de aankopen van militair materieel moeten meer en meer dezelfde mededingingsregels gelden als die welke vanaf de oprichting van de Interne Markt voor de overheidsaankopen en het industriebeleid gelden.

Wij verdiepen het „partnership” in de Westelijke wereld

409. Het eigen karakter van de EG en de kracht van haar boodschap aan de wereld berust in de eerste plaats op de gemeenschappelijke opvatting van de lidstaten over democratie. De Europese Volkspartij meent dat de voornaamste doelstelling van een gemeenschappelijk buitenlands beleid moet zijn het idee van de pluralistische democratie overal in de wereld te bevorderen waar voor de

menselijke waardigheid en vrijheid gestreden wordt.

410. De EG, die bij internationale onderhandelingen als economische en commerciële macht optreedt, beschikt op politiek en diplomatiek terrein nog niet over het vereiste instrumentarium. Het verdeelde Europa was lange tijd 'lijdend voorwerp' van de geschiedenis. Door zijn krachten te verenigen en naar de Europese Unie te evolueren, wordt Europa „onderwerp” van de geschiedenis en is zij zo in staat een beslissende bijdrage aan het evenwicht en de vrede in de wereld te leveren. Volgens de Europese Volkspartij moet voor het einde van deze eeuw de Europese Unie gerealiseerd zijn; een unie die over alle kenmerken van politieke en diplomatieke soevereiniteit beschikt.

411. De ontwikkeling van een bondgenootschap op voet van gelijkheid tussen Europa en de Verenigde Staten werd in 1962 gemeenschappelijk door John F.

Kennedy en Jean Monnet voorgesteld. De opvatting wint steeds meer veld dat tussen beide polen van de Alliantie gezonde en duurzame betrekkingen moeten bestaan, die op gemeenschappelijke waarden en doeleinden en op wederzijdse erkenning van ieders eigen karakter en op de eerbied voor de belangen van de ander berusten.

412. De huidige grote problemen, vooral de handhaving van de vrede, de ontwikkeling en de schuldenlast van de Derde Wereld, de internationale monetaire stabiliteit, kunnen niet meer door één staat alleen, niet eens door een statenbond opgelost worden; daartoe is samenwerking nodig van gestructureerde regionale samenwerkingsverbanden en het zoeken naar gemeenschappelijke belangen. Europa moet - zonder zichzelf als model voor supranationale samenwerking te presenteren - regionale samenwerkingsverbanden in Afrika, Latijns-Amerika en Azië steunen.

De Europese Volkspartij stelt voor:

413. - dat in de EPS (Europese Politieke Samenwerking) een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ontwikkeld wordt en dat daarvoor de noodzakelijke instrumenten gecreëerd worden.

414. - dat de Verenigde Staten, de EEG en Japan in overleg treden om de diverse handelsproblemen te bestuderen en oplossingen uit te werken teneinde de gemeenschappelijke belangen van de wereld te beschermen.

415. - dat de EG, in dezelfde mate als zij gestalte geeft aan de Interne Markt, de betrekkingen met de EVA-(Europese Vrijhandelsassociatie) lidstaten versterkt op basis van wederkerigheid. Deze betrekkingen zijn onmisbaar voor het behoud van het handelsverkeer en de ontwikkeling van de samenwerking op het vlak van technologie, milieubescherming en bij vele andere economische en sociale problemen die onze landen verbinden. Doel is een dynamische economische ruimte te creëren die alle landen van het vrije Europa omvat. Derhalve moeten we middelen vinden voor nauwer overleg, ook op het gebied van het buitenlands beleid.

416. - dat de EG bijdraagt aan het bereiken van een evenwicht tussen haar regio's door een gemeenschappelijk Middellandse Zee-beleid dat voor de hele EG belangrijk is.

417. - dat nieuwe leden slechts kunnen toetreden indien zij zich ondubbelzinnig verplichten dezelfde rechten en plichten op zich te nemen die gelden voor de huidige lidstaten. Ieder land dat wil toetreden, moet zonder voorbehoud de politieke doelstellingen en het einddoel van de Europese Unie erkennen zoals ze in de preambule van het Verdrag van Rome zijn vastgelegd, in de plechtige Verklaring van Stuttgart zijn bekrachtigd en in de Europese Akte zijn bevestigd. De historische ontwikkeling van de Gemeenschap van „zes” tot een Gemeenschap van de „negen”, de „tien” en uiteindelijk de „twaalf” toont aan, dat het politieke en culturele idee van het Europese proces van eenwording van de landen nog niet is afgesloten.

Wij bevorderen de samenwerking en het vertrouwensklimaat met de staten van Centraal-, Oost- en Zuidoost-Europa

418. De nieuwe leiding in Moskou tracht de politieke, economische en geestelijke verstarring te doorbreken om zo geleidelijk aan de diepe crisis in het Sowjet-systeem te overwinnen. Ze is er zich van bewust dat de aanspraak van de Sowjet-Unie op wereldmacht op termijn in gevaar komt zonder verregaande veranderingen. Daarom wil de nieuwe leiding de economie en de maatschappij moderniseren met als doel meer produktiviteit en mogelijkheid om te concurreren. De Sowjet-leiding heeft ingezien dat dit niet mogelijk is zonder hervorming van de maatschappij, een opening naar buiten toe en een grotere samenwerking met het Westen. De Europese Volkspartij beziet dit proces constructief en kritisch.

419. De Europese christen-democraten willen deze ingezette veranderingen in de Sowjet-Unie benutten en bijdragen aan een verbetering van de Oost-West betrekkingen. Zonder daarmee hun waakzaamheid te laten verslappen, zetten ze zich in voor een uitbreiding van alle kansen om door onderhandelingen en verdieping van contacten te komen tot een betere wederzijdse verstandhouding. Het behoud van de vrede en de ontspanning van onze samenlevingen in vrijheid en veiligheid zijn voor de Europese Volkspartij de basis en het belangrijkste doel van haar politiek handelen.

420. De EG moet met één stem spreken en een actieve rol spelen in alle internationale ontmoetingen waar de toekomst van de Oost-West betrekkingen bepaald wordt. Een duidelijker Europese identiteit zal meer dan ooit een factor van veiligheid en internationaal evenwicht worden.

421. Tegenover de Sowjet-Unie, die blijk geeft van grotere bereidheid tot dialoog en samenwerking, pleit de Europese Volkspartij voor een realistische en actieve opstelling van Europa. Europa moet eraan blijven vasthouden dat

het niet alleen bij woorden blijft; met name op het gebied van ontwapening, mensenrechten en niet-inmenging in interne aangelegenheden van derde landen. De bereidheid van de Sowjet-Unie om regionale conflicten vreedzaam op te lossen, en de militaire capaciteit te verminderen is een beslissende test voor de ernst van het nieuwe sowjetbeleid.

422. Voor de Europese Volkspartij blijft de eerbied voor de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, met inbegrip van het zelfbeschikkingsrecht van de volken, een beslissende maatstaf voor de vooruitgang in de internationale betrekkingen in het algemeen en in de Oost-West dialoog in het bijzonder. De Europese Volkspartij stelt derhalve een conferentie voor van de ondertekenende staten van de CVSE-slotakte, die specifiek gaat over humanitaire kwesties. Ze moet de balans opmaken van de maatregelen die genomen zijn sinds de ondertekening van het Akkoord van Helsinki in 1975 en middelen en wegen aangeven die het vrij verkeer van mensen en ideeën, evenals het respect voor de mensenrechten op ons hele continent veiligstellen.

423. Verwezenlijking van het zelfbeschikkingsrecht van alle Europese volkeren op basis van vrije, geheime verkiezingen, blijft een fundamentele doelstelling voor de christen-democraten. Doel van ons beleid van dialoog en ontspanning blijft een vrije, rechtvaardige en duurzame vredesorde, die het zelfbeschikkingsrecht realiseert, de eerbied voor de mensenrechten en het afzien van geweld garandeert en de splitting van Europa overwint. Slechts na de voltooiing van deze processen kan de Europese eenheid als volledig worden beschouwd. Deze doelstelling stemt ook overeen met de wil van de Duitsers hun eenwording in vrijheid te voltooien. (West) Berlijn maakt deel uit van de EG en blijft een toetssteen voor reële ontspanning in Europa.

424. De christen-democraten eerbiedigen en ondersteunen uitdrukkelijk de wens van de Duitsers, dat in een Europa met vrije volkeren de eenheid en de

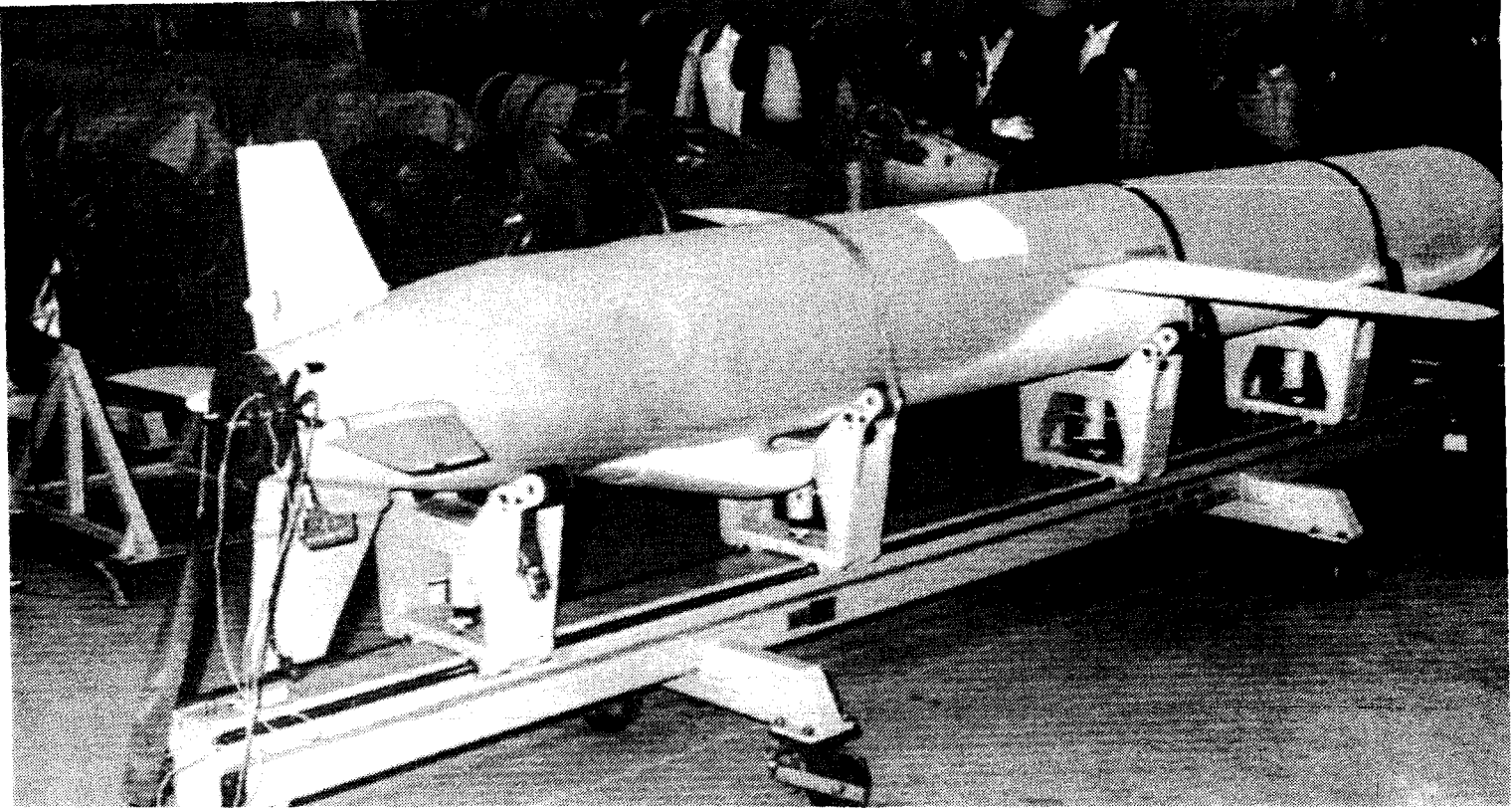
vrijheid van Duitsland voltooid dient te worden. Zonder oplossing van de Duitse deling kan de Europese deling niet opgelost worden en omgekeerd. Door hun nationale wens te verbinden met de Europese wens, zetten zij de Duitse eenheid in Europees kader. Op deze manier verlangt het Duitse volk zijn eenheid en zijn zelfbeschikkingsrecht.

425. De Europese Volkspartij verheugt zich over de gemeenschappelijke verklaring tot wederzijdse erkenning van de EG en de COMECON. Ze hecht bijzonder belang aan een beleid van bilaterale betrekkingen tussen de EG en iedere Europese lidstaat van de COMECON. Deze betrekkingen moeten gebaseerd zijn op wederkerigheid en doorzichtigheid op alle terreinen van het politieke, economische en sociale leven: cultuur, informatie, vorming, milieu, technologie. De Europese Volkspartij vraagt Permanente Vertegenwoordigingen in hoofdsteden van de Europese COMECON-lidstaten om de vertegenwoordiging van en informatie over de EG op zich te nemen.

426. De politiek van bilaterale betrekkingen mag echter een multilaterale samenwerking niet in de weg staan in die gevallen waar op technische of economische gronden (communicatie, verkeer, milieubescherming etc.) een gemeenschappelijke coöperatie mogelijk is c.q. tussen één of meer lidstaten met één of meer COMECON-lidstaten, waardoor men effectief problemen kan oplossen.

427. De Europese Volkspartij zet zich in voor verdere gecontroleerde ontwapeningsinitiatieven tussen Oost en West. De Europese Volkspartij stelt vast dat het Russisch-Amerikaanse-akkoord over een algemene vermindering van atoomraketten voor de middellange afstand een belangrijke stap is in de richting van reële ontwapening. Derhalve moeten de kansen aangegrepen worden om in Europa tot meer veiligheid te komen d.m.v. bewapeningscontrole en ontwapening.

428. Europa zal slechts gehoord worden en zijn belangen zullen alleen behartigd worden als het een gemeenschappelijke

De Amerikaanse en Russische strategische kernmarkt moet gehalveerd worden.

houding aanneemt inzake ontwapening en veiligheid, die een noodzakelijk onderdeel moeten zijn van een Westers gemeenschappelijk concept.

429. Als volgende stappen naar een evenwichtige en controleerbare ontwapening vraagt de Europese Volkspartij: - in ieder geval de vermindering van een conventionele aanvalsmogelijkheid met conventionele wapens van het Warschau Pact en het realiseren van conventionele stabiliteit in heel Europa van de Atlantische Oceaan tot de Oeral;

- het zo snel mogelijk afsluiten van een akkoord over een algemeen verbod van chemische wapens onder efficiënte internationale controle;

- duidelijke en controleerbare verminderingen van de Amerikaanse en Russische nucleaire systemen met een reikwijdte kleiner dan 500 km, met als doel gelijke bovengrenzen op een lager niveau;

- de eliminering van 50% van de Amerikaanse en Russische strategische kernmacht.

430. Ten aanzien van de controlemogelijkheden, die ten grondslag moeten liggen aan de ontwapeningsakkoorden, vooral om een vertrouwensklimaat te

bevorderen, is het voor de Europese Volkspartij zonder meer duidelijk, dat Europa over een eigen militaire verkenningssatelliet moet beschikken. De WEU zou de uitvoering van deze taak op zich kunnen nemen.

Wij ontwikkelen de buitenlandse betrekkingen van de EG en haar bemiddelende rol in de wereld

431. De waarde van de EG wordt met name in niet-Europese landen erkend. Daarom wordt de Gemeenschap steeds vaker gevraagd een bemiddelende rol te spelen in een onzekere, door confrontatie bedreigde wereld. Dit geeft de EG een extra verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van haar buitenlandse betrekkingen en haar samenwerking met talrijke regio's en groepen van derde landen. Om deze rol te kunnen vervullen moet een gemeenschappelijk buitenlands beleid gevoerd worden. De EG moet steeds met één stem spreken.

De Europese Volkspartij zet zich in dit verband in voor:

432. een systematische samenwerking van EG-lidstaten in internationale orga-

nisaties, met name in de Verenigde Naties (VN).

433. een uitbreiding van de technische, culturele en politieke samenwerking van de ambassades der EG-lidstaten in derde landen, in het kader van het nagestreefde gemeenschappelijk buitenlands beleid.

434. de bevordering van de samenwerking tussen de landen van de Middellandse Zee, om zo bij te dragen aan de stabiliteit en de vrede in het gebied.

435. een ondersteuning van de inspanningen in Turkije om tot democratisering en modernisering te komen, met het oog op haar toetreding tot West-Europa en de versterking van haar rol als loyale partner in het Atlantisch Bondgenootschap en als associatie-lid van de EG.

436. een rechtvaardige oplossing van het probleem in Cyprus, die de eenheid, de onafhankelijkheid en de territoriale integriteit garandeert voor deze met de EG geassocieerde staat; een oplossing die ook de terugtrekking van de bezettingslegers waarborgt en de mensenrechten en elementaire vrijheden van beide bevolkingsgroepen respecteert.

437. een rechtvaardige vrede in het

De EG speelt steeds vaker een bemiddelende rol in de wereld.

Midden-Oosten met inachtneming van de volgende principes: Israël heeft recht op bestaan binnen veilige en door alle staten van het gebied erkende grenzen; de Palestijnen hebben recht op zelfbeschikking. Alle betrokkenen moeten afzien van het gebruik van of bedreiging met geweld.

438. steun van de EG en haar lidstaten aan Libanon bij de wederopbouw van zijn door de oorlog verwoeste economie en bij het herstel van zijn souvereiniteit en eenheid over het hele grondgebied, steun bij het doen terugkeren van de vrede door nationale verzoening en het tegengaan van buitenlandse inmenging bij de wederopbouw van zijn door de oorlog vernietigde economie.

439. een snelle en definitieve oplossing van het conflict tussen Iran en Irak door druk uit te oefenen op de regeringen van beide oorlogvoerende staten en door verregaande ondersteuning van de VN-maatregelen.

440. structuurhervormende, vreedzame oplossingen in de Centraal-amerikaanse landen, zoals ze zelf voorgesteld hebben ten behoeve van het herstel van vrede en democratie, van een rechtvaardig, sociaal en economisch beleid en ten behoeve van de eerbiediging van de mensenrechten. Landhervormingen moeten een belangrijk onderdeel van dit beleid uitmaken. Democratische maatschappelijke organisaties die in deze processen willen meewer-

ken, verdienen onze steun. De Europese Volkspartij steunt het Akkoord van Guatemala (Esquipulas II) evenals de inspanningen van de Contadora en de Steungroep. De EG moet de regionale economische samenwerking, die o.a. een douane-unie beoogt, ondersteunen.

441. de versterking van de culturele en economische betrekkingen met de landen van Latijns-Amerika en landengroepen zoals die van het Andespact.

442. de verdieping van het bestaande samenwerkingsverdrag met de ASEAN-staten.

443. De Europese Volkspartij draagt op bijzondere wijze bij tot de ontwikkeling van het Europees buitenlands beleid door haar solidariteit met de christendemocraten in de hele wereld in het kader van de CDI (Christen Democratische Internationale). In dit verband speelt de nauwe band met de Latijnsamerikaanse christen-democratische partijen een vooraanstaande rol: zij leveren in hun landen een beslissende bijdrage aan het overwinnen van dictatuur en verdrukking, honger en sociale ellende en vertegenwoordigen er de hoop op democratische vernieuwing.

Wij strijden voor een rechtvaardig evenwicht van belangen met de Derde Wereldlanden

444. De Europese Volkspartij zet zich in

voor een Europees ontwikkelingsbeleid dat de inspanningen ondersteunt van de regeringen evenals van de bestaande en nog op te richten Europese maatschappelijke verbanden en verenigingen. We gaan ervan uit dat naast de regeringen deze maatschappelijke organisaties in de geïndustrialiseerde en ontwikkelingslanden een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de veelzijdige ontplooiing van mens en maatschappij in de Derde Wereld. De pluralistische democratie biedt de beste voorwaarden voor de volledige ontplooiing van alle mensen. Doel moet zijn de veelzijdige ontwikkeling van mensen en hun maatschappelijke organisaties in de Derde Wereld.

445. De Europese Volkspartij merkt op dat de EG politieke medeverantwoordelijkheid op zich moet nemen om het schandaal van de onderontwikkeling weg te werken waaronder viervijfde deel van de bevolking in de Derde Wereld lijdt. Ieder jaar worden miljoenen mannen, vrouwen en kinderen door ondervoeding met de dood bedreigd. Er bestaan grote verschillen in de graad van onderontwikkeling tussen de Derde Wereld-landen onderling en tussen de bevolkingen in deze landen. Gelet op de dramatische toestand in bepaalde gebieden moet het beleid zich meer en meer toespitsen op de allerarmste landen in de Derde Wereld, in het bijzonder in Afrika.

446. Zowel om ethische als economische redenen is het van belang dat de Derde Wereld naar een hoger welvaartspeil gebracht wordt. De Europese Volkspartij maakt zich zorgen over de tot op heden groeiende kloof tussen arme en rijke landen. Oorzaken hiervan zijn o.a. de internationale economische en monetaire situatie, de dalende grondstoffenprijzen, een ondraaglijk zware en nog steeds stijgende schuldenlast van een aantal ontwikkelingslanden. Europa moet zich krachtig inspannen dat oorzaken die in de Derde Wereldlanden zelf liggen (wanbeheer, kapitaalvlucht) door de betrokken landen zelf kunnen worden opgelost.

447. Op lange termijn kan in de wereld

geen stabiliteit en vrede heersen zonder ontwikkelingsamenwerkingsbeleid dat gericht is op internationale sociale gerechtigheid, bevordering van de eigen ontwikkelingsmogelijkheden en bevrediging van de elementaire behoeften. Deze samenwerking moet een duidelijke juridische basis hebben. Regionale samenwerking tussen Derde Wereldlanden (ASEAN, SAARC) is van het hoogste belang, zowel om economische als om politieke en culturele redenen. Er is een onmiskenbare, groeiende afhankelijkheid tussen Europa en de ontwikkelingslanden. Europa moet derhalve een specifiek ontwikkelingsamenwerkingsbeleid voeren.

448. Onze maatregelen inzake ontwikkelingssamenwerking komen ook voort uit de zorg om de mensenrechten en de noodzakelijke democratiseringsprocessen. Landen die deze weg gekozen hebben, verdienen ondersteuning. Maatschappelijk pluralisme en samenwerking tussen de diverse maatschappelijke groeperingen bieden het beste klimaat voor vrede, sociale rechtvaardigheid en economische ontwikkeling.

449. De Europese Volkspartij wil een geleidelijke vermaatschappelijking van het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid met de Derde Wereldlanden. Hiertoe is het noodzakelijk de integratie en coördinatie van het nationaal ontwikkelingsamenwerkingsbeleid van de lidstaten te intensiveren (donorcoördinatie) en in het Gemeenschapsbeleid te integreren. Gelet op de ernst van de toestand zou de hulp aan de minst ontwikkelde landen sterker vermaatschappelijkt moeten worden, omdat dit de efficiëntie verhoogt. Tegelijkertijd moeten de potentiële ontwikkelingsmogelijkheden van de Derde Wereldlanden worden benut.

450. De lidstaten moeten zich verplichten binnen een vastgelegd tijdschema eindelijk 0,7% van hun BNP (DAC-norm) aan ontwikkelingshulp te besteden, waarbij minstens 0,15% naar de minst ontwikkelde landen moet gaan. Bovendien moet de ondraaglijke schuldenlast van de arme landen verlicht worden; dit geldt met name voor de Afrikaanse landen waar de lasten ont-

staan zijn als gevolg van overheidskredieten.

451. De EG en de lidstaten moeten de ontwikkelingsamenwerking van de multilaterale organisaties steunen, maar tegelijkertijd ook aandringen op een verbetering van de werkwijze en efficiëntie van deze organisaties. De organisaties moeten zich in het bijzonder toelleggen op de armste landen en op de armste bevolkingsdelen in de ontwikkelingslanden.

452. Aan de ontwikkeling van leefbare plattelandsgebieden moet voorrang gegeven worden in het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid, dat zich meer rechtstreeks op de mensen en maatschappelijke verenigingen moet richten. Zo kan ontwikkelingssamenwerking ook een dialoog van gelijkwaardige culturen zijn. Lomé IV (1990-1995) moet instrumenten bevatten voor een specifieke, regionaal gecoördineerde actie ten gunste van de minst ontwikkelde partnerlanden.

453. De EG moet in andere werelddelen regionale samenwerkingsverbanden erkennen en bevorderen en er economische samenwerkingsakkoorden mee afsluiten; deze moeten de mogelijkheid bieden op ministerieel en parlementair niveau de mensenrechten ter sprake te brengen.

454. De bijdragen van de EG aan een voldoende wereldvoedselvoorziening moeten zich daadwerkelijk richten op de belangen van de ontvangende landen. Hun afhankelijkheid van geïndustrialiseerde landen moet verminderd worden door de ontwikkeling van land-

bouwgebieden en een verhoogde voedselproductie. De EG moet haar voedselhulp beter integreren in ontwikkelingsprogramma's. Derhalve moet haar bijdrage vooral een steun zijn aan de voedselproductie en de verwerking en distributie ervan in de ontwikkelingslanden zelf. Noodvoedselhulp moet bij voorkeur geschieden door aankopen in de regio zelf (zgn. driehoekshandel).

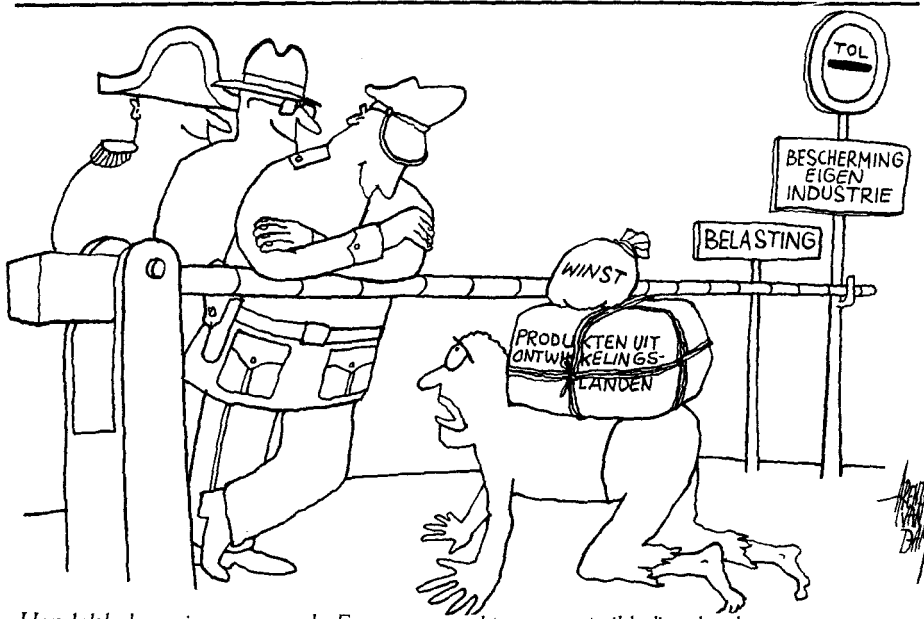
455. Het stelsel voor de garantie van exportopbrengsten van grondstoffen (STABEX) moet verbeterd worden ten gunste van de Derde Wereld. Dit systeem moet ook werkelijke, directe voordelen bieden voor de betrokken gebieden en economische sectoren. De Europese Volkspartij pleit voor steun aan het UNCTAD-grondstoffenfonds. De EG moet vastberaden de handelsbelemmeringen wegwerken die de afzetmogelijkheden van ontwikkelingslanden op de Europese goederen- en dienstenmarkt verhinderen. De diversificatie van producten van de arme landen en hun afzet op de Europese markt moeten in het bijzonder bevorderd worden. Aan de kant van de geïndustrialiseerde landen kunnen daartoe eenzijdige handelsvoordelen en vermindering van niet-tarifaire handelsbelemmeringen behoren. De vestiging van individuele producenten evenals de bevordering van het MKB/KMO is voor de Europese Volkspartij van bijzonder belang. Beperkingen in het handelsverkeer met ontwikkelingslanden moeten zoveel mogelijk afgeschaft worden terwijl het multivezelakkoord geleidelijk aan zou kunnen worden opgeheven.

456. De EG moet in het kader van dit uitgebreide beleid het respecteren van de belangrijkste IAO-conventies door de begunstigde landen, met name de nieuwe industriestaten, aanmoedigen.

457. De investeringen van ondernemingen in de Derde Wereld moeten als een belangrijke bijdrage erkend worden voor de economische ontwikkeling van deze landen, echter alleen indien een aantal sociale en ecologische voorwaarden vervuld worden. Deze investeringen zijn een onvervangbare aanvulling op de ontwikkelingsamenwerking van

Multilaterale organisaties moeten efficiënter werken.

Handelsbelemmeringen op de Europese markt voor ontwikkelingslanden moeten weggevoerd worden.

de staten als gevolg van de overdracht van kapitaal en technologische en bedrijfseconomische know-how.

458. De EG moet de totstandkoming bevorderen van gedragscodes, gebaseerd op de mensenrechten, voor ondernemingen uit ontwikkelde landen en zij moet bijdragen tot een efficiënte controle op de naleving van deze codes. De codes moeten ertoe bijdragen dat de industriële en agrarische bedrijven en organisaties werkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de landen waar ze zich vestigen en de belangrijkste internationale normen voor arbeidsvoorwaarden, volksgezondheid en milieubescherming respecteren.

459. De EG moet een verantwoorde omgang met natuur en natuurlijke bronnen bevorderen in de ontwikkelingslanden. Derhalve moet de EG vermijden dat ze zelf vervuiling van natuur en natuurlijke rijkdommen veroorzaakt.

460. Vanwege de fundamentele rol van de vrouw in ontwikkelingsprocessen, vooral in de primaire sector, de voedselvoorziening en de gezondheidszorg, is het noodzakelijk vrouwen en hun organisaties meer te betrekken bij het ontwerpen en uitvoeren van programma's en projecten.

461. De acties van niet-gouvernemen-

tele sociale, culturele, religieuze en vakbondsorganisaties, werkzaam in de ontwikkelingshulp, zijn van onvervangbare humanitaire waarde. De Europese Volkspartij streeft naar een ontwikkelingsamenwerking die een zaak is van de hele samenleving om zo ook in de ontwikkelingslanden bij te dragen aan de ontwikkeling van pluralistische democratieën.

462. De NGO's (niet-gouvernementele organisaties) beschikken gewoonlijk over geschikte kanalen voor rechtstreekse steun aan de lokale bevolking. Zij maken rechtstreekse hulp mogelijk in landen waar de mensenrechten ernstig worden geschonden of waar de officiële hulpverlening misbruikt wordt of zou kunnen worden gezien als steun aan militaire agressie. De Europese Volks Partij vindt dat de NGO's grotere financiële steun en uitbreiding van bevoegdheden zouden moeten krijgen.

463. De Europese Volkspartij bevordert nadrukkelijk, dat in het kader van de Lomé-IV-conventie regelingen worden getroffen, die de status van vrijwillige hulpverleners in de ACP-landen vastleggen en de beslissende rol van deze hulp voor een effectieve ontwikkelingsamenwerking erkennen.

Wij zetten ons in voor een Europees asielrecht en een gemeenschappelijk vluchtelingenbeleid

464. De Europese Volkspartij zet zich nadrukkelijk in voor een Europees vluchtelingenbeleid. In dit verband wenst ze dan ook dat het asielrecht in de lidstaten zo snel mogelijk geharmoniseerd wordt.

De Europese Volkspartij wil dat een Europees vluchtelingenbeleid zich laat leiden door volgende principes:

465. Het Geneefse vluchtelingenakkoord van 1951 en het aanvullend protocol van New York van 1967 moeten door de EG loyaal uitgevoerd worden. Deze beschermen de vluchteling tegen terugzending naar een land waar hij vervolgd dreigt te worden omwille van zijn politieke of religieuze overtuiging, ras, nationaliteit of vanwege het behoren tot een bepaalde sociale groepering.

466. De VN-Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen speelt een centrale rol in de oplossing van het vluchtelingenprobleem. De EG moet hem politiek, diplomatiek en financieel steunen in zijn spanningen voor vrijwillige terugkeer van vluchtelingen naar hun vaderland, de opname in hun regio en het bemiddelen met derde landen in geval een opname in de regio niet mogelijk is.

467. De EG moet zich inzetten om vluchtelingenstromen te vermijden door politieke oplossingen te vinden of door gewapende conflicten af te wenden. Ze moet ijveren voor een wapenexportverbod van lidstaten naar spanningshaarden.

468. Om een der essentiële oorzaken voor de vlucht van vele mensen weg te nemen moet de EG politieke en diplomatieke druk uitoefenen op die régimes die mensenrechten en fundamentele vrijheden met voeten treden.

469. De EG moet haar economische resp. ontwikkelingshulp aan die Derde Wereldlanden versterken die vluchtelingen opnemen en beschermen.

470. De EG moet zich inzetten voor gemeenschappelijke quota van op te nemen vluchtelingen die volgens de

Hoge Commissaris niet kunnen terugkeren naar hun vaderland of regio.

471. Op grond van hun traditie en hun morele en historische verantwoordelijkheid moeten de Europeanen ook voortaan vanuit christelijke en humanitaire overtuiging een opnamebeleid voeren voor mensen, die vanwege hun ras, religie, of vanwege hun politieke overtuiging vervolgd worden en in Europa asiel aanvragen. De Europese Volkspartij eist gemeenschappelijke regelingen om de asielwetgeving en -procedures in Europa te harmoniseren en asielmisbruik te voorkomen.

472. De harmonisering van het asielrecht in de EG moet met de volgende aspecten rekening houden:

- regelingen tussen de lidstaten over de verantwoordelijkheden bij de behandeling van asielaanvragen;
- uniforme interpretatie van het begrip „land van eerste opname”;
- harmonisering van de nationale asielbehandelingen;
- harmonisering van criteria betreffende de erkenning van de vluchtelingenstatus;
- gelijke criteria voor de inreisvoorwaarden, harmonisering van de grensbescherming en de grensformaliteiten als ook van de toekenning van visa.

Wij verdedigen de mensenrechten en de democratie over de hele wereld

473. Ons christen-democratisch mensbeeld verplicht ons tot een actief beleid voor democratie en mensenrechten, die immers in Europa vast verankerd zijn. In dit verband kent de Europese Volkspartij ook aan de EG grote verantwoordelijkheid toe voor de verdediging en uitbreiding van de mensenrechten. De Europese Volkspartij voelt zich solidair met degenen, die door dictatoriale regimes onderdrukt worden, en derhalve tot hulp verplichten. Daarom doet de Europese Volkspartij de volgende voorstellen:

- De EG-lidstaten moeten de aanstelling van een VN-Commissaris voor de Mensenrechten voorstellen;

- Democratische bewegingen die zich voor de mensenrechten inzetten, hebben recht op morele, politieke, en (evt. via de NGO's) financiële steun van de EG. We denken daarbij vooral aan groepen in totalitaire en autoritaire staten;

- De EG neemt gemeenschappelijke maatregelen tegen schending van de mensenrechten; per geval te bepalen, waarbij zowel diplomatieke acties als verschillende soorten sancties te overwegen zijn.

474. De Europese Volkspartij veroordeelt iedere vorm van racisme waar ook ter wereld, met name de apartheid in Zuid-Afrika, waarvan we de volledige afschaffing eisen. We zijn voorstander van onmiddellijk overleg tussen de regering en de authentieke vertegenwoordigers van alle bevolkingsgroepen om tot gelijkberechtiging van alle bewoners van Zuid-Afrika te komen. In overeenstemming met vroegere beslissingen van de EG-Ministerraad, nemen de EG

en haar lidstaten politieke en economische maatregelen tegen Zuid-Afrika. De EG coördineert haar beleid met de andere democratische staten. De SAADC-landen (Frontlijnstaten) moeten extra steun krijgen, vooral door investeringen van de Europese industrie. Ook organisaties die zich inzetten voor gelijkberechtiging en bewustmaking van achtergestelde bevolkingsgroepen zoals bv. vakbonden, kerken, bureaus voor juridische bijstand en onafhankelijke onderwijsinstellingen, dienen positief gesteund te worden.

475 De EG spant zich in om de fundamentele rechten die ook in de noodtoestand volledig beschermd moeten worden in samenwerkingsverdragen met derde landen of groepen van derde landen te onderschrijven.

476. De EG verdedigt met de haar beschikbare middelen het recht van iedere burger zijn vaderland te verlaten en er naar terug te keren. Niemand mag uit zijn land verdreven worden.

-
- Ja, ik word lid van het CDA**
  - Stuur mij meer informatie**

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Geboortedatum: ..... M/V

(Doorhalen wat niet van toepassing is.)

Ik ontvang dan regelmatig het ledencontactblad de CDA-Krant gratis.

Tevens neem ik een abonnement op:

- CDA-ACTUEEL (het tweewekelijks verschijnende opinieblad van het CDA) voor f 35,- per jaar.**

Uitknippen en in een enveloppe zonder postzegel sturen naar CDA, Antwoordnummer 1700, 2500 XX Den Haag. Stuur nog geen geld!

Landelijke manifestaties Europese verkiezingen

- 17 mei 1989 : Euro-manifestatie te Goes
20 mei 1989 : Algemene ledenvergadering CDJA te Ede, tevens
Euro-manifestatie
22 mei 1989 : Euro-manifestatie te Alphen a/d Rijn
23 mei 1989 : Euro-manifestatie te Alkmaar
27 mei 1989 : Partijraad te Hilversum
29 mei 1989 : Euro-manifestatie te Winterswijk
5 juni 1989 : Euro-manifestatie in Den Bosch
9 juni 1989 : Euro-manifestatie in Limburg (plaats nader te bepalen)
12 juni 1989 : Euro-manifestatie te Drachten
14 juni 1989 : slotmanifestatie te Poeldijk
15 juni 1989 : Europese verkiezingen in Nederland

CDA-Eurokandidaten

De eerste elf kandidaat-parlementariërs
op de CDA-lijst voor de
Europese verkiezingen zijn:

1. J. J. M. Penders
2. Mw. J. R. H. May-Weggen
3. B. Beumer
4. J. Sonneveld
5. P. A. M. Cornelissen
6. Mw. M. G. H. C. Oomen-Ruijten
7. Mw. K. M. H. Peijs
8. J. L. Janssen van Raay
9. A. M. Oostlander
10. M. J. Verhagen
11. B. Pronk

Het Europese Verkiezingsprogram kost f 3,75 (inclusief portiekosten.

*Dit bedrag overmaken op gironr. 137.000 t.n.v. Centrale Verrekenkas CDA
o.v.v. Europese Verkiezingsprogram.*